

Profil praktyczny

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **praca socjalna**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: **PEDAGOGIUM
Wyższa Szkoła Nauk Społecznych w Warszawie**

Data przeprowadzenia wizytacji: **6-7 grudnia 2024**

Warszawa, 2024

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	4
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	5
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	6
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	6
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	10
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	21
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	26
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	30
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	32
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	35
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	38
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	43
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	46

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: dr hab. Przemysław Osiewicz, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Justyna Szulich-Kałuża, ekspert PKA
2. dr Agata Zygmunt-Ziemianek, ekspert PKA
3. dr Przemysław Foligowski, ekspert ds. pracodawców
4. Jakub Balmowski, ekspert ds. studenckich
5. Agnieszka Kowalczyk, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku praca socjalna prowadzonym na Pedagogium – Wyższej Szkole Nauk Społecznych w Warszawie została przeprowadzona na wniosek Ministra Nauki.

Wizytacja została przeprowadzona w formie stacjonarnej, zgodnie z Uchwałą Nr 600/2023 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 27 lipca 2023 r. w sprawie przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej od roku akademickiego 2023/2024. Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Polska Komisja Akredytacyjna po raz pierwszy oceniała jakość kształcenia na tym kierunku.

Wizytacja została poprzedzona zapoznaniem się zespołu oceniającego z raportem samooceny przekazanym przez Władze Uczelni. Odebyły się także spotkania organizacyjne, podczas których zostały wstępnie omówione poszczególne kryteria oceny, sprawy wymagających wyjaśnienia z Władzami Uczelni, podział obowiązków pomiędzy członków zespołu, a także szczegółowy harmonogram przebiegu wizytacji.

Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z Władzami Uczelni. Odebyły się również spotkania ze studentami, osobami odpowiedzialnymi za realizację procesu kształcenia, nauczycielami akademickimi prowadzącymi kształcenie na ocenianym kierunku, osobami odpowiedzialnymi za funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia oraz z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Zespół oceniający dokonał również przeglądu wybranych prac dyplomowych i etapowych, przeprowadził hospitację zajęć oraz ocenił bazę dydaktyczną wykorzystywaną w procesie kształcenia na kierunku praca socjalna.

Wymiana informacji pomiędzy członkami zespołu odbywała się na bieżąco podczas zaplanowanych spotkań. Przed zakończeniem wizytacji odbyło się spotkanie podsumowujące zespołu oceniającego, podczas którego potwierdzono pozyskanie wszystkich niezbędnych informacji do sformułowania oceny oraz omówiono wnioski, uwagi i sugestie. Wizytacja zakończyła się spotkaniem podsumowującym z Władzami Uczelni, podczas którego zespół oceniający przedstawił wstępne wnioski i sugestie dotyczące kształcenia na kierunku praca socjalna.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	praca socjalna	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia I stopnia	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	nauki socjologiczne 100%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów (180 ECTS)	
Wymiar praktyk zawodowych ³ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	720 godz./ 30 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	organizacja społeczności lokalnej i usług społecznych asystent rodziny opiekun osób starszych	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	-	27
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁴	-	1246 godz.
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	-	75 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	-	130 ECTS
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	-	71 ECTS

¹W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MEiN z dnia 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2022 poz. 2202).

³ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁴ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ⁵ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	Kryterium niespełnione
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	Kryterium niespełnione
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	Kryterium niespełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	Kryterium niespełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	Kryterium spełnione częściowo

⁵ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja kształcenia na kierunku praca socjalna I stopnia o profilu praktycznym jest związana z misją i strategią PEDAGOGIUM WSNS, która zatwierdzona została Uchwałą Senatu na lata 2020-2024, w zakresie: 1. Kształcenia studentów na miarę potrzeb społeczeństwa informacyjnego i gospodarki wiedzy zdolnych do tworzenia nowych wartości ekonomicznych, społecznych i kulturowych; 2. Kształtowania u studentów predyspozycji potrzebnych do życia w społeczeństwie permanentnej transformacji, pozwalających utrzymywać przez cały okres życia zawodowego otwartość na zmiany, innowacyjność i mobilność intelektualną; 3. Tworzenia warunków dla kształtowania się i upowszechniania postaw innowacyjnych i przedsiębiorczych; 4. Prowadzenia działalności naukowo-badawczej i rozwoju kadry; 5. Działania na rzecz awansu gospodarczego i cywilizacyjnego regionu. Koncepcja kształcenia wpisuje się w misję Uczelni ściśle powiązanej ze strategią, w której wskazano trzy kluczowe priorytety: 1. Prowadzenie procesu kształcenia zapewniającego wysokie kompetencje absolwentów. 2. Rozwój badań naukowych poprzez efektywne wykorzystanie potencjału społeczności akademickiej oraz infrastruktury naukowo-badawczej. 3. Rozwój współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Przyjęte cele kształcenia oraz efekty uczenia się zostały wypracowane i przyjęte Uchwałą nr 6/VI/2022 Senatu PEDAGOGIUM Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Warszawie z dnia 21 czerwca 2022 roku. Celem kształcenia na kierunku praca socjalna jest wyposażenie studentów w kompetencje do podjęcia pracy w roli wykwalifikowanych pracowników, posiadających wiedzę i umiejętności zawodowe niezbędne do realizacji zadań w różnego rodzaju organizacjach, instytucjach, podmiotach ekonomii społecznej, stowarzyszeniach związanych z pomocą społeczną i wsparciem socjalnym. Odnosi się w szczególności do realizacji priorytetu Uczelni, jakim jest prowadzenie procesu kształcenia zapewniającego wysokie kompetencje absolwentów oraz celu strategicznego Uczelni, jakim jest zapewnienie optymalnych warunków rozwoju i kreatywności studentów poprzez oferowanie studentom dodatkowych praktycznych warsztatów z planowania własnej kariery zawodowej, również w obszarze ekonomii społecznej, a także wsparcia pomysłów na działalność gospodarczą na etapie ich realizacji poprzez działalność, np. w ramach Akademickiego Centrum Karier. Pobudzanie kreatywności studentów możliwe jest m.in. dzięki cyklicznym spotkaniom z praktykami w ramach tzw. „łoży biznesu – spotkania z pracodawcami”. W trakcie studiów dużą wagę przywiązuje się do zdobywania praktycznych umiejętności podczas warsztatów i zajęć praktycznych (np. projekt socjalny, praktyki zawodowe, ćwiczenia), co umożliwia studentom bezpośredni kontakt z zawodem i jego praktycznymi aspektami. Duża część zajęć dydaktycznych realizowana jest przez praktyków. Oferowane pakiety przedmiotów fakultatywnych odpowiadają aktualnym potrzebom rynku pracy i są zgodne z podstawowymi celami kształcenia. Pracownicy prowadzą zróżnicowaną działalność praktyczną, która uzasadnia koncepcję i cele kształcenia, (m. in. w Uniwersytecie Trzeciego Wieku, Centrum Aktywności Międzypokoleniowej „Nowolipie”, Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Mińsku Mazowieckim, Polskim Związku Głuchych w Warszawie). Absolwent kierunku

uzyskuje kwalifikacje do wykonywania zawodu pracownika socjalnego zgodnie z Ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004, art. 116 ust. 1. Po ukończeniu studiów I stopnia absolwenci kierunku praca socjalna będą mogli pracować w instytucjach takich jak regionalne ośrodki pomocy społecznej, powiatowe centra pomocy rodzinie, ośrodki pomocy społecznej, placówki opiekuńczo-wychowawcze, domy pomocy społecznej dla osób starszych i niepełnosprawnych, ośrodki wsparcia, jednostki organizacyjne do spraw zatrudnienia i przeciwdziałania bezrobociu, placówki dla osób bezdomnych i uzależnionych, zakłady karne, ośrodki dla uchodźców, organizacje pozarządowe zajmujące się diagnozowaniem i przeciwdziałaniem problemom społecznym. Studenci nabędą kompetencje w zakresie dokonywania diagnozy (analizy i oceny) sytuacji i zjawisk będących przyczyną trudnego położenia jednostek, grup (w tym grup ryzyka) i społeczności lokalnych, doboru i stosowania właściwych metod, technik i środków interwencji socjalnej oraz ewaluacji podejmowanych działań służących rozwiązywaniu problemów społecznych, pobudzania samozaradności indywidualnej (działań samopomocowych) u osób, rodzin, grup i środowisk społecznych, kierowania służbami społecznymi i planowania społecznego, konstruowania strategii rozwiązywania konkretnych problemów społecznych, inspirowania zmian społecznych, inicjowania nowych form pomocy osobom i rodzinom. Absolwenci studiów na kierunku praca socjalna posiadają umiejętności językowe zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu odpowiednio B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Interdyscyplinarna koncepcja i cele kształcenia nie mieszczą się odpowiednio w dyscyplinie wiodącej (nauki socjologiczne 100%), do której kierunku jest przyporządkowany (np. efekty K_W07, K_W09, K_W11) nie są wskazane dyscypliny pokrewne (pedagogika, psychologia, nauki prawne), nie został wyszczególniony ich rozkład procentowy oraz liczba punktów ECTS w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów. Są także niedostatecznie zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Koncepcja, cele i program studiów powstały przy niedostatecznej współpracy z gronem interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Uczelnia dostarczyła jeden protokół nr 1/06/2022 z dn. 21.06.2022 r. ze spotkania interesariuszy ds. aktualizacji efektów uczenia się na kierunku praca socjalna zapoznający zespół z celami kształcenia, sylwetka absolwenta, miejscami pracy oraz efektami uczenia się oraz dwa porozumienia o współpracy z instytucjami zewnętrznymi (Fundacja Ubi Cioncordia, Stowarzyszenie Filozofów Krajów Słowiańskich). Programy kształcenia, w tym ich koncepcja jak i cele nie były konsultowane z interesariuszami zewnętrznymi, wraz z podaniem szczegółowych uwag i propozycji na bieżąco. Program kształcenia nie jest opracowany na podstawie diagnozy zapotrzebowania zmieniającego się rynku pracy słabo łączy wysokie standardy nauczania z praktycznymi umiejętnościami, gwarantującymi absolwentom konkurencyjność na rynku pracy.

W programie uwzględniono nowoczesne metody dydaktyczne z wykorzystaniem technik multimedialnych, platformy e-learningowej, projektów przygotowywanych przez studentów, a także zaawansowane narzędzia do kształcenia na odległość. Nauczyciele akademicki starają się tak układać treści kształcenia, aby zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość realizowały głównie cele kształcenia w zakresie wiedzy, natomiast cele w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych w ramach zajęć online i stacjonarnych.

Efekty uczenia się przyjęte Uchwałą nr 6/VI/2022 Senatu PEDAGOGIUM Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Warszawie z dnia 21 czerwca 2022 roku opisują wiedzę (K_W01-K_W11), umiejętności (K_U01—K_U08) i kompetencje społeczne (K_K01-K_K04), które są właściwe dla profilu praktycznego – zgodnie z Rozporządzeniem MNiSW z dnia 14 listopada 2018 r i z charakterystykami efektów

uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji. Efekty uwzględniają nabywanie przez studentów wiedzy z zakresu nauk socjologicznych odnoszonej się do specyfiki pracy socjalnej oraz umiejętności związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym i nabyciem kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy, jak również do wykonywania zawodu pracownika socjalnego na co wskazują na przykład efekty w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych. Zdefiniowano 11 efektów w zakresie wiedzy, 8 efektów w zakresie umiejętności oraz 4 efekty w zakresie kompetencji społecznych. W zakresie wiedzy efekty uczenia się niedostatecznie podkreślają i wyróżniają specyfikę obszaru oraz terminologię pracy socjalnej, brakuje odniesień do interdyscyplinarności kierunku, do wielowymiarowych aspektów życia społecznego, m.in. ekonomicznego, politycznego, kulturowego, do antropologicznych aspektów życia społecznego. W zakresie umiejętności nie uwzględniają posługiwania się systemami normatywnymi, zasadami etyki zawodowej oraz doskonalenia umiejętności badawczych. Niewystarczająca jest lista efektów w zakresie kompetencji społecznych i brak odniesienia do doskonalenia umiejętności w zakresie warsztatu pracownika socjalnego oraz samodoskonalenia się. Niekonsekwencje pojawiają się np. w opisie efektu K1_U13, przy którym pojawia się określenie „z uwzględnieniem pedagogicznego języka naukowego” oraz w opisie K1_K02 przy którym pojawiają się określenia: „świadomość wiedzy pedagogicznej,” „doskonalenie umiejętności pedagogicznych”, co budzi wątpliwość z uwagi, że dyscypliną wiodącą są nauki socjologiczne. Zamieszczone w raporcie samooceny efekty uczenia się obarczone są błędami (m.in. K_W03 i K_W05 dublują się, symbole z tabeli efektów i opisane w raporcie nie są zgodne, sformułowania niedostatecznie podkreślają i wyróżniają specyfikę obszaru i terminologii pracy socjalnej). Kierunkowe efekty uczenia się w stopniu niewystarczającym i trudnym do zweryfikowania znajdują swoje rozwinięcie i uszczegółowienie na poziomie poszczególnych przedmiotów, bowiem karty przedmiotu nie zawierają odniesień efektów przedmiotowych do kierunkowych. Karty przedmiotu nie zawierają odniesienia efektów przedmiotowych do efektów kierunkowych. Program studiów wraz z efektami uczenia się nie uwypukla znaczenia znajomości języków obcych. Preferowanym językiem jest język angielski. Kierunek poza lektoratami nie oferuje studentom rozwijania swoich kompetencji komunikacyjnych w języku obcym np. przedmiotu ze specjalistycznym słownictwem w zakresie pracy socjalnej (w opisie efektu K1_U13 pojawia się błędne określenie „z uwzględnieniem pedagogicznego języka naukowego”). Na Uczelni działa Komisja ds. Jakości Kształcenia, która jednak niedostatecznie monitoruje i weryfikuje na bieżąco, w sposób systematyczny i udokumentowany efekty uczenia się. W trakcie wizytacji okazało się, że Uczelnia dokonała modyfikacji i rozszerzenia efektów obowiązujących od 1 października 2024 roku (Uchwała Senatu Uczelni nr 5/06/24 z dn. 26 czerwca 2024), które są właściwe dla profilu praktycznego – zgodnie z Rozporządzeniem MNiSW z dnia 14 listopada 2018 r i z charakterystykami efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji. Zmodyfikowane efekty uczenia się są specyficzne i zgodne z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami w dyscyplinie nauki socjologicznej, do której oceniany kierunek jest przyporządkowany, jak również ze stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej. Efekty te wykraczają jednak poza dyscyplinę nauki socjologicznej i obejmują swym zakresem elementy z dyscyplin pokrewnych: nauk prawnych, psychologii, pedagogiki. Pozwalają osiągnąć kompetencje w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych prezentowane w profilu absolwenta oraz umożliwiające samodzielne wykonywanie zawodu pracownika socjalnego i innych zawodów w obszarze pomocy społecznej. Zmodyfikowane efekty uczenia się na ocenianym kierunku są możliwe do osiągnięcia i sformułowane w sposób zrozumiały, pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1⁶ (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium niespełnione

Uzasadnienie

Zespół oceniający zidentyfikował nieprawidłowości odnośnie kryterium konstrukcji programu studiów - jego koncepcji, celów kształcenia i efektów uczenia się.

Koncepcja i cele kształcenia wprawdzie są zgodne ze strategią Uczelni, ale nie mieszczą się w dyscyplinie do których kierunek jest przyporządkowany (kierunek jest przyporządkowany do dyscypliny nauki socjologiczne 100% i nie ma wskazanych dyscyplin pokrewnych). Nie zostały one wypracowane w udokumentowanych, systematycznych konsultacjach z interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi oraz niedostatecznie uwzględniają postęp w obszarach działalności zawodowej właściwych dla kierunku jak również są niedostatecznie powiązane oraz zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Efekty uczenia się odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi praktycznemu, ale nie są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną do których kierunek jest przyporządkowany. Wykraczają swym zakresem poza dyscyplinę nauki socjologiczne. Brakuje odniesień do interdyscyplinarności kierunku, do wielowymiarowych aspektów życia społecznego, m. in.: ekonomicznego, politycznego, kulturowego, do antropologicznych aspektów życia społecznego. posługiwania się systemami normatywnymi, zasadami etyki zawodowej, odniesienia do podnoszenia własnych umiejętności w zakresie warsztatu pracownika socjalnego oraz samodoskonalenia się. Efekty uczenia się w stopniu niewystarczającym i trudnym do zweryfikowania znajdują swoje rozwinięcie i uszczegółowienie na poziomie poszczególnych przedmiotów (karty przedmiotu nie zawierają odniesień efektów przedmiotowych do kierunkowych). Pozytywnie należy ocenić wprowadzone modyfikacje efektów uczenia się obowiązujących od roku akademickiego 2024/2025.

W zakresie ocenianego kryterium stwierdzono zatem następujące nieprawidłowości:

1. Brak systematycznych konsultacji programu kształcenia, w tym jego koncepcji, celów i efektów uczenia się z interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi.
2. Brak wskazania w informacjach o ocenianym kierunku i programie studiów dyscyplin pokrewnych (pedagogiki, psychologii, nauk prawnych) z wyszczególnieniem ich rozkładu procentowego i liczby punktów ECTS z ogólnej liczby punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów.
3. Liczne nieścisłości, niekonsekwencje i błędy w definiowaniu efektów uczenia się. Symbole z tabeli efektów i opisanie w raporcie nie są zgodne. Brakuje odniesień do interdyscyplinarności

⁶W przypadku gdy propozycje oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać propozycję oceny dla każdego poziomu odrębnie.

kierunku, do wielowymiarowych aspektów życia społecznego, m.in. ekonomicznego, politycznego, kulturowego, do antropologicznych aspektów życia społecznego, posługiwania się systemami normatywnymi, zasadami etyki zawodowej, podnoszenia własnych umiejętności w zakresie warsztatu pracownika socjalnego, samodoskonalenia się. W opisach efektów pojawiają się niekonsekwencje (np. w opisie efektu K1_U13 pojawia się określenie „z uwzględnieniem pedagogicznego języka naukowego”, w opisie K1_K02 przy którym pojawiają się określenia: „świadomość wiedzy pedagogicznej”, „doskonalenie umiejętności pedagogicznych”), co jest istotnym błędem uwzględniając, że dyscypliną wiodącą są nauki socjologiczne).

4. Karty przedmiotu obarczone są błędami – brakiem odniesienia efektów przedmiotowych do efektów kierunkowych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

-

Zalecenia

-

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Na Uczelni realizowane są obecnie dwa programy studiów na kierunku praca socjalna. Drugi i trzeci rocznik studentów realizuje program obowiązujący od roku 2021/2022 (ze zmianą wprowadzoną Uchwałą Senatu Uczelni nr 5/06/24 z dn. 26 czerwca 2024, obowiązującą od roku akademickiego 2024/2025). Pierwszy rocznik realizuje nowy, zmieniony program studiów, obowiązujący od roku akademickiego 2024/2025.

Treści programowe są ukierunkowane na przygotowanie studentów do pełnienia ról zawodowych w obszarze pomocy społecznej, w tym w organizacjach pozarządowych. Wiedza, umiejętności i kompetencje nabyte w toku studiów mają przede wszystkim przygotować ich do podjęcia pracy w zawodzie pracownika socjalnego. Kształcenie na kierunku ma charakter interdyscyplinarny: oprócz zajęć, których treści są bezpośrednio związane z pracą socjalną przewidziano zajęcia, których treści mieszczą się w obszarze nauk socjologicznych, psychologii, pedagogiki i filozofii. Interdyscyplinarność programu studiów polega na uwzględnieniu zajęć z zakresu nauk socjologicznych, pedagogiki, psychologii, nauk prawnych czy nauk o komunikacji społecznej i mediach.

Program studiów obowiązujący studentów drugiego i trzeciego roku jest podzielony na trzy moduły: ogólny, kierunkowy i specjalnościowy. Kryteria przyporządkowania zajęć do modułów ogólnego, kierunkowego i specjalnościowego opierają się na ich celach edukacyjnych, treściach programowych oraz ich roli w przygotowaniu studenta do przyszłej pracy zawodowej. Zajęcia przypisane do modułu ogólnego obejmują treści ogólnoakademickie, np. *wprowadzenie do filozofii, technologię informacyjną, psychologię ogólną i rozwojową* czy *lektorat z języka obcego*. Są to zajęcia wprowadzające w podstawowe zagadnienia niezbędne do zrozumienia bardziej zaawansowanych treści kierunkowych. Zajęcia zaplanowane w module kierunkowym rozwijają wiedzę teoretyczną i praktyczną w zakresie podstawowych zagadnień dyscypliny, do której przypisany został kierunek. Zajęcia obejmują treści uznawane za kluczowe dla zrozumienia dziedziny i przygotowują do zajęć specjalistycznych (np. *teoretyczne podstawy pracy socjalnej, zjawiska patologii społecznej, aksjologia pracy socjalnej, diagnoza środowiskowa*). Zajęcia w ramach modułu specjalnościowego koncentrują się na zaawansowanych zagadnieniach i umiejętnościach związanych z określoną ścieżką zawodową (np. *projekt socjalny, mediacje i negocjacje w pracy socjalnej, metody tutoring i coachingu – warsztaty*). Zajęcia w module specjalnościowym są bardziej szczegółowe i wymagają znajomości podstaw zdobytych w module kierunkowym.

Treści programowe związane bezpośrednio z działalnością zawodową, do której przygotowują studia na kierunku praca socjalna częściowo odzwierciedlają aktualny stan praktyki w instytucjach pomocy społecznej. Przewidziane w programie studiów zajęcia dostarczają studentom wiedzę, umiejętności i kompetencje niezbędne do udzielania profesjonalnego wsparcia, które stanowi wyróżnik zawodu pracownika socjalnego. Studenci poznają metodykę i narzędzia pracy socjalnej, zasady pracy z indywidualnym przypadkiem (rodziną i jednostką), rozwijają umiejętności i kompetencje komunikacyjne niezbędne w pracy socjalnej, a także poznają zasady organizacji systemu pomocy społecznej w Polsce.

Biorąc pod uwagę fakt, że studia na kierunku praca socjalna na drugim i trzecim roku są realizowane z ukierunkowaniem na organizowanie społeczności lokalnej i usług społecznych, w programie studiów brakuje zajęć przygotowujących studentów do środowiskowej pracy socjalnej, czyli takich, które kształtują umiejętności w zakresie stosowania tzw. trzeciej metody pracy socjalnej (organizowanie społeczności lokalnej – OSL). Brak przygotowania do pełnienia roli organizatora i animatora społeczności lokalnej stanowi istotny deficyt w zakresie przygotowania absolwentów kierunku do przyszłej pracy zawodowej.

Kształcenie na kierunku praca socjalna zostało przyporządkowane w 100% do dyscypliny nauki socjologiczne, jednak treści programowe tylko w niewielkim stopniu odnoszą się do socjologii. Poza zajęciami z *wprowadzenia do socjologii*, realizowanymi w wymiarze 18 godzin (13 godzin wykładu i 5 godzin e-learningu) nie ma w planie studiów takich, które pozwalają nabyć zaawansowaną wiedzę z zakresu socjologii i kształtować umiejętności stosowania jej w praktyce. Treści programowe w znacznie większym stopniu niż naukom socjologicznym odpowiadają pedagogice czy psychologii, co wskazuje na równy, jeśli nie niższy status socjologii w kontekście realizowanych w procesie kształcenia na kierunku treści programowych. Pogłębiona wiedza o społeczeństwie, systemach społecznych, grupach społecznych, relacjach, jakie w nich zachodzą, a także o normach regulujących życie społeczne jest niezbędnym elementem kształcenia pracowników socjalnych. Brak modułów wyposażających studentów w socjologiczną wiedzę dotyczącą takich struktur społecznych, jak rodzina, społeczność lokalna, wiedzę z zakresu socjologii problemów społecznych, ale też umiejętności w zakresie stosowania metod i technik badań socjologicznych decyduje o tym, że

niektóre efekty uczenia się nie mogą być przez studentów osiągnięte. Dotyczy to efektów: K_W01, K_W03, K_U02, K_U04.

Wskazane deficyty w pewnym zakresie zostały zredukowane w programie studiów obowiązującym od roku akademickiego 2024/2025. Program ten uwzględnia trzy moduły: moduł ogólny, moduł kierunkowy oraz moduł wyboru poszerzonych kompetencji. Moduł ogólny zawiera zajęcia obejmujące treści ogólnoakademickie (np. *wprowadzenie do filozofii, lektorat z języka obcego, technologia informacyjna*) oraz propedeutyczne (np. *wprowadzenie do socjologii, wprowadzenie do pedagogiki specjalnej, podstawy wiedzy o rozwoju biopsychicznym człowieka w cyklu życia*). Moduł kierunkowy obejmuje zajęcia zorientowane na osiąganie efektów uczenia się ściśle powiązanych z teorią i praktyką pracy socjalnej, tj. *teoretyczne podstawy pracy socjalnej, aksjologia pracy socjalnej, struktura i organizacja pomocy społecznej, ewaluacja w pracy socjalnej, projekt socjalny, diagnoza środowiskowa, superwizja w pracy socjalnej*. Moduł wyboru poszerzonych kompetencji obejmuje sekwencję zajęć odpowiadających trzem ścieżkom, którymi są: *organizacja społeczności lokalnej i usług społecznych; asystent rodziny oraz opiekun osób starszych*. Student wybiera jedną z trzech oferowanych opcji. W ramach każdego z wariantów modułu realizowane są efekty uczenia się ukierunkowane na wiedzę, umiejętności i kompetencje pozwalające na podjęcie zatrudnienia w różnych obszarach pomocy społecznej (tj. organizator społeczności lokalnej, asystent rodziny, opiekun osoby starszej). W ramach modułu wyboru poszerzonych kompetencji przewidziane są zarówno zajęcia o charakterze teoretycznym, jak i metodycznym oraz kształtujące warsztat praktyczny pracownika socjalnego.

Program studiów obowiązujący od cyklu kształcenia 2024/2025 jest bardziej spójny i lepiej uporządkowany niż program obowiązujący we wcześniejszych cyklach. W ramach modułu wyboru poszerzonych kompetencji zostały uwzględnione zajęcia kształtujące wiedzę i umiejętności z zakresu stosowania trzeciej metody pracy socjalnej (cykl zajęć przewidzianych w ramach specjalności: *organizacja społeczności lokalnej i usług społecznych*). Uwzględniono także więcej zajęć realizujących efekty uczenia się z socjologii (m.in. *socjologia społeczności i jej organizacja, prowadzenie badań społecznych na poziomie lokalnym i regionalnym, socjologia rodziny*).

Sylabusy (karty przedmiotu) w większości przygotowane zostały w sposób niestaranny, zawierają szereg błędów, a także luk. Niektóre z nich opracowano na szablonie niepasującym do pozostałych (np. *podstawy pracy socjalnej i polityki społecznej, prawodawstwo opiekuńcze*). W wielu sylabusach brakuje nazwiska osoby prowadzącej zajęcia (np. *filozoficzne podstawy pedagogiki, kultura języka polskiego, metody tutoring i coachingu – warsztaty, promocja zatrudnienia, instytucje rynku pracy i zatrudnienie socjalne – organizacja i podstawy prawne*), w związku z czym nie da się stwierdzić, na ile program kursu jest autorski. W innych sylabusach brakuje wskazania na formę zajęć (np. *komunikacja interpersonalna w pracy socjalnej, aksjologia pracy socjalnej*). Poważnym uchybieniem jest również nieumieszczanie w sylabusach treści programowych lub ujmowanie ich w sposób nadmiernie uogólniony (np. *aksjologia pracy socjalnej, metodyka pracy socjalnej*). Zdarzają się również niespójności pomiędzy nazwą zajęć w planie studiów i tą, którą umieszczono w sylabusie. Przykładowo, *projekt socjalny* został nazwany *projektem socjalno-wychowawczym*; zajęcia *elementy teorii organizacji i zarządzania* zostały w sylabusie przemianowane na *elementy terapii organizacji i zarządzania*, a program zajęć zamiast do teorii organizacji i zarządzania odnosi się do terapii organizacji. W sylabusach brakuje szczegółowych informacji na temat sposobów i warunków weryfikacji efektów uczenia się. Brakuje też odniesień do kierunkowych efektów uczenia się. Treści

programowe są więc zaprezentowane w sposób nieprecyzyjny i niejasny. Nie mają charakteru kompleksowego i nie zapewniają uzyskania wszystkich efektów uczenia się.

Kierunek praca socjalna jest prowadzony w profilu praktycznym na poziomie studiów pierwszego stopnia, wyłącznie w trybie niestacjonarnym. Studia trwają sześć semestrów.

Program studiów obowiązujący studentów drugiego i trzeciego roku po zmianie zakłada uzyskanie przez studentów w całym cyklu studiów 183 punktów ECTS podzielonych następująco: semestr I, II, V i VI – po 30 punktów ECTS, semestr III – 31 punktów ECTS, semestr IV – 32 punkty ECTS. Łączna liczba godzin zajęć dydaktycznych przewidzianych w programie studiów wynosi 1036. Dodatkowo przewidziano 720 godzin praktyk. Rozkład liczby godzin zajęć w poszczególnych semestrach nie jest równomierny: w pierwszym semestrze studenci realizują 210 godzin zajęć dydaktycznych, w drugim – 151 godzin zajęć dydaktycznych, w trzecim 206 godzin zajęć dydaktycznych + 100 godzin praktyki wstępnej, w czwartym 196 godzin zajęć dydaktycznych + 120 godzin praktyki zawodowej, w piątym 108 godzin zajęć dydaktycznych + 400 godzin praktyki zawodowej, a w szóstym – 126 godzin zajęć dydaktycznych + 100 godzin praktyki dyplomowej.

W wypadku programu studiów obowiązującego studentów rozpoczynających studia w roku akademickim 2024/2025 liczba punktów ECTS konieczna do uzyskania kwalifikacji odpowiadających pierwszemu stopniowi kształcenia wynosi 180. W planie studiów podział punktów ECTS w całym cyklu kształcenia jest równomierny i wynosi 30 w każdym semestrze. W sumie liczba godzin zajęć dydaktycznych przewidzianych w nowym programie studiów wynosi 1246. Dodatkowo przewidziano 720 godzin praktyk. Rozkład liczby godzin zajęć w poszczególnych semestrach nie jest równomierny: w pierwszym semestrze studenci mają do zrealizowania 182 godziny zajęć dydaktycznych, w drugim 234 godziny zajęć dydaktycznych + 120 godzin praktyk, w trzecim – 230 godzin zajęć dydaktycznych + 120 godzin praktyk, w czwartym – 192 godziny zajęć dydaktycznych + 240 godzin praktyk, w piątym – 82 godziny zajęć dydaktycznych + 240 godzin praktyk, a w szóstym – 208 godzin zajęć dydaktycznych.

Nakład pracy mierzony łączą liczbą punktów ECTS niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć został oszacowany nieprawidłowo bądź nie został oszacowany w przypadku dużej części zajęć. Analiza sylabusów (kart przedmiotów) wskazuje na błędne oszacowanie nakładu pracy – między innymi – w wypadku takich zajęć, jak: *aksjologia pracy socjalnej* (18h – liczba godzin z BUNA, 20h – samodzielna praca studenta, łączna liczba punktów ECTS =2); *psychologia społeczna* (23h – liczba godzin z BUNA, 73h – samodzielna praca studenta, łączna liczba punktów ECTS =4); *komunikacja interpersonalna* (18h – liczba godzin z BUNA, 8h – samodzielna praca studenta, łączna liczba punktów ECTS =2); *mediacje i negocjacje w pracy socjalnej* (18h – liczba godzin z BUNA, 25h – samodzielna praca studenta, łączna liczba punktów ECTS =2); *psychopedagogika działań twórczych* (18h – liczba godzin z BUNA, 5h – samodzielna praca studenta, łączna liczba punktów ECTS =2). Brak oszacowania wymiaru samodzielnej pracy studenta dotyczy – między innymi – takich zajęć, jak: *podstawy wiedzy o rozwoju biopsychicznym człowieka – gerontologia*, *diagnoza środowiskowa*, *polityka społeczna*, *pedagogika społeczna*, *prawodawstwo opiekuńcze*.

Liczba punktów ECTS przypisanych do niektórych zajęć w kontekście podziału liczby godzin z BUNA i godzin pracy własnej studenta wskazuje na wyraźne asymetrie. Chodzi o zajęcia wykładowe, które – jak założono – wymagają od studenta nieproporcjonalnie dużego nakładu pracy własnej w stosunku do liczby godzin zajęć z BUNA. Dotyczy to – między innymi – wykładu *zjawiska patologii społecznej*. Liczba godzin z BUNA, obejmująca wykład wynosi 18, zaś całkowity nakład samodzielnej pracy

studenta obejmuje 82 godziny, z czego 25 godzin przeznaczonych jest na zebranie materiałów do zajęć, 25 na przygotowanie do zajęć, a 32 na opracowanie materiałów na zajęcia.

Zasady organizacji i odbywania praktyk zawodowych określa Regulamin studenckich praktyk zawodowych studiów I stopnia na kierunku praca socjalna. Praktyki studenckie z założenia stanowią integralną część procesu dydaktycznego. Koncepcja praktyk zakłada stworzenie studentom odpowiednich warunków do zdobycia doświadczenia zawodowego oraz umiejętności praktycznych i organizacyjnych. Ww. dokument zawiera również wyszczególnienie efektów założonych dla praktyk zawodowych w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, które są adekwatne do potrzeb kierunku praca socjalna. Za cel praktyk wskazuje się zapoznanie z warunkami funkcjonowania placówek/organizacji/institucji pomocy społecznej oraz związanych bezpośrednio z działalnością społeczną i praca socjalną, poznanie modeli organizacyjnych placówki/organizacji/institucji oraz metod i form pracy z podopiecznymi, doskonalenie umiejętności diagnozowania, planowania i organizowania pracy opiekuńczo-społecznej i kształtowanie właściwej postawy studentów przygotowujących się do zawodu pracownika socjalnego, zgodnej z zasadami etyki.

Praktyki zawodowe studentów kierunku praca socjalna I stopnia odbywają się w różnych podmiotach, których profil jest zasadniczo zgodny w potrzebami kierunku, tj. przede wszystkim podmiotach sektora pomocy socjalnej, wsparcia i integracji społecznej. Podmioty, w których studenci odbywają praktyki, stwarzają studentom prawidłowe warunki realizacji zadań zawodowych. Stan infrastruktury i wyposażenie instytucji spełniają warunki i kryteria jakościowe, adekwatnie do potrzeb kierunku. Uczelnia posiada zawarte umowy zapewniające możliwość realizacji praktyk, a w przypadku samodzielnego wyboru przez studenta podmiotu otoczenia społeczno-gospodarczego, w którym realizowane są praktyki, dokonuje wstępnej weryfikacji tychże podmiotów nim zostaną zaakceptowane jako odpowiednie do odbywania praktyki zawodowej.

Studenci, zgodnie z treścią Raportu samooceny, realizowali program praktyki zawodowej w dwóch częściach. Pierwsza część to praktyka kierunkowa, którą studenci realizowali w instytucjach pomocy społecznej i wsparcia, organizacjach pozarządowych, jednostkach samorządowych, gdzie zgłębiali wiedzę i zdobywali praktyczne umiejętności oraz kompetencje personalne i społeczne. Druga część to praktyka specjalizacyjna, którą studenci realizowali w ośrodkach zajmujących się konkretnym wybranym obszarem w zakresie pomocy czy przeciwdziałania m.in. placówki pracujące dla seniorów, zajmujące się wykluczeniem z rynku pracy, interwencją kryzysową, osobami bezdomnymi, uchodźcami, wspierające rodziny, osobami z zaburzeniami psychicznymi. Ta część praktyk zawodowych miała dać możliwość ćwiczenia praktycznego zastosowania podstawowych metod pracy socjalnej w kontakcie z klientem, studenci mieli nabywać i utrzymywać praktyczne umiejętności. Druga część praktyk zawodowych korelowała także z realizowaną pracą dyplomową. Tymczasem zgodnie z Regulaminem praktyk na studiach I stopnia studenta obowiązywały: „Praktyka wstępna”, trwająca 4 tygodnie w łącznym wymiarze 100 godzin na semestrze trzecim, „Praktyka zawodowa” trwająca 5 tygodni w łącznym wymiarze 120 godzin na semestrze czwartym oraz „Praktyka dyplomowa” trwająca 4 tygodnie w łącznym wymiarze 100 godzin na semestrze piątym. Poszczególne moduły zróżnicowane są w zakresie zadań i aktywności wymaganych od studentów realizujących praktykę, brak jednak informacji o zróżnicowaniu w zakresie efektów uczenia się.

W programie studiów podano, że studenci realizowali (do roku akademickiego 2023/2024) praktyki zawodowe w wymiarze 320 godzin (co jest liczbą zdecydowanie mniejszą niż zakładane dla kierunku o profilu praktycznym 720 godzin), którym przypisano 20 punktów ECTS. Nowy program studiów,

przyjęty od roku akademickiego 2024/2025 obejmuje adekwatny dla potrzeb profilu praktycznego moduł praktyk w wymiarze 720 godzin (opisany w dokumentacji jako „praktyka pedagogiczna”), którym przypisano 30 punktów ECTS (przyjmując, iż do praktyk stosuje się przelicznik 1 punkt ECTS dla minimum 25 godzin zegarowych praktyk, przyjęty wymiar punktów ECTS winien zostać skorygowany).

W programie studiów obowiązującym od roku akademickiego 2024/2025 przewidziano 720 godzin praktyk zawodowych: po 120 godzin praktyk w drugim i trzecim semestrze (w każdym z tych semestrów liczba punktów ECTS przypisanych praktykom wynosi 6) oraz po 240 godzin praktyk w czwartym i piątym semestrze (w każdym z tych semestrów liczba punktów ECTS przypisanych praktykom wynosi 9). Stosując przelicznik 25 godzin pracy studenta = 1 punkt ECTS, liczba punktów ECTS odnosząca się do praktyk realizowanych w drugim i trzecim semestrze jest niedoszacowana, natomiast w semestrze czwartym i piątym przeszacowana.

Opiekę merytoryczną nad studentem podczas realizacji praktyk zawodowych sprawują: Koordynator kierunkowy ds. praktyk zawodowych oraz Opiekun praktyk ze strony zakładu pracy. Podczas praktyk zawodowych student prowadzi dziennik praktyk, w którym zapisuje swoje obowiązki oraz zadania jakie wykonuje podczas ich realizacji. Zaliczenie praktyk dokonywane jest na podstawie uzupełnionego i zatwierdzonego przez Opiekuna ze strony zakładu pracy dziennika praktyk oraz arkusza oceny w którym opiekun zatwierdza zrealizowane podczas praktyki zawodowej efekty uczenia się. Uczelnia nie dostarczyła informacji potwierdzających kompetencje, doświadczenie i kwalifikacje osób, które pełnią role opiekunów praktyk oraz dowodów potwierdzających weryfikację realizacji praktyk poza weryfikacją dokumentacji. Uczelnia nie zalicza praktyk na podstawie zaświadczenia o zatrudnieniu. Dopuszcza się natomiast realizację praktyki w miejscu zatrudnienia. Każdy student ma obowiązek złożyć wymaganą dokumentację przewidzianą w Regulaminie praktyk (dziennik praktyk).

Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów w programie studiów obowiązującym studentów drugiego i trzeciego roku została określona na 1317. W programie studiów obowiązującym studentów obecnego pierwszego roku określono ją na 1246. Liczba punktów ECTS uzyskiwana w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia została określona w programie studiów obowiązującym studentów drugiego i trzeciego roku na 180, co oznacza, że założono, iż osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się wymaga bezpośredniego kontaktu z nauczycielami akademickimi lub innymi osobami prowadzącymi zajęcia dydaktyczne. W programie studiów obowiązującym od roku akademickiego 2024/2025 liczbę tę oszacowano na 75 ECTS.

Szacowanie liczby godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów wskazuje na brak przyjęcia spójnego systemu kwalifikowania odpowiedniej liczby godzin z BUNA w relacji do nakładu pracy własnej studentów. Wynika to z niestarannego przygotowania sylabusów (kart przedmiotu), w których bilans nakładu pracy studenta szacowany jest w sposób niepoprawny bądź nie jest oszacowany wcale.

W programie studiów obowiązującym studentów obecnego drugiego i trzeciego roku liczba godzin zajęć wykładowych wynosi łącznie 249, ćwiczeń – 345, e-learningu – 142, innych form zajęć (konwersatoria, warsztaty) – 300 godzin. Procentowy udział zajęć poszczególnych typów w ogólnej liczbie godzin dydaktycznych przewidzianych w programie studiów przedstawia się zatem następująco: wykłady – 24,0%, ćwiczenia – 33,3%, e-learning – 13,7%, inne formy zajęć – 29%. W

programie studiów obowiązującym studentów obecnego pierwszego roku liczba godzin zajęć wykładowych wynosi łącznie 436, ćwiczeń – 204, innych form zajęć (konwersatoria, warsztaty) – 316 godzin. Procentowy udział zajęć poszczególnych typów w ogólnej liczbie godzin przewidzianych w programie studiów przedstawia się zatem następująco: wykłady – 35,0%, ćwiczenia – 39,6%, inne formy zajęć – 25,4%.

Sekwencja zajęć jest odpowiednia. Pierwszy rok obejmuje interdyscyplinarne podstawy, wprowadzające w problematykę pracy socjalnej, drugi rok koncentruje się na metodyce pracy socjalnej oraz na wybranych zagadnieniach z obszaru pomocy społecznej. Ostatni rok studiów zakłada realizację zajęć związanych z profesjonalizacją zawodu oraz pogłębianiem problematyki społecznej.

Proporcje liczby godzin realizowanych w poszczególnych formach wskazują na przewagę zajęć innych niż wykładowe (ćwiczenia, warsztaty i konwersatoria), co odpowiada założeniom procesu kształcenia na studiach prowadzonych w profilu praktycznym. W przypadku większości zajęć przewidzianych w programie studiów formy zajęć są dobrane odpowiednio do zakładanych efektów uczenia się. Jednak kształtowaniu praktycznych umiejętności w zakresie stosowania teorii socjologicznych, prowadzenia badań społecznych czy wypracowywania rozwiązań w zakresie rozwiązywania problemów społecznych bardziej niż wykład sprzyjają zajęcia ćwiczeniowe, wymagające większej aktywności studentów. Dlatego takie zajęcia, jak np.: *wprowadzenie do socjologii, teoretyczne podstawy badań w naukach pedagogicznych, wprowadzenie do pedagogiki specjalnej* wymagają – przynajmniej częściowo – realizacji w formule ćwiczeniowej. Układ zajęć zapewnia częściowo osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się.

W programie studiów obowiązującym na obecnym drugim i trzecim roku jako zajęcia do wyboru zakwalifikowano konwersatoria. W każdym semestrze, począwszy od drugiego student wybiera dwa konwersatoria. Każde z nich jest realizowane w wymiarze 18 godzin, a liczba punktów ECTS dla każdego z nich wynosi 4. Łączna liczba punktów ECTS przypisanych zajęciom do wyboru wynosi 40, co stanowi 22,2% wszystkich punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów. Plan studiów nie pozwala zatem w wystarczającym stopniu na elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia.

Dla programu studiów obowiązującego na obecnym pierwszym roku liczbę punktów ECTS przypisaną zajęciom do wyboru określono na 71 (40% wszystkich punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów), jednak analiza planu studiów nie pozwala na potwierdzenie tej informacji. Nawet jeśli jako zajęcia do wyboru zostałyby zakwalifikowane te, które są przewidziane w *module wyboru poszerzonych kompetencji*, to łączna liczba punktów ECTS przypisana tym zajęciom wynosi 43, to jest 23,9% wszystkich punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów. Również ten plan studiów nie pozwala zatem w wystarczającym stopniu na elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia.

Zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne obejmują ćwiczenia, warsztaty, konwersatoria i seminaria. Wskazane formy zajęć uwzględniają charakter efektów uczenia się oraz specyfikę pracy w zawodzie pracownika socjalnego. Zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne są wyznaczone na podstawie efektów uczenia się, które skupiają się na rozwijaniu zdolności praktycznego wykorzystania wiedzy teoretycznej w pracy zawodowej, nabywaniu umiejętności działania w rzeczywistych sytuacjach zawodowych, doskonaleniu technik diagnozowania i rozwiązywania problemów społecznych. Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne określona została na 100 w programie studiów obowiązującym studentów drugiego i trzeciego roku i 130 w cyklu realizowanym od roku akademickiego 2024/2025. Uwzględnienie w tej grupie zajęć praktyk zwiększa tę liczbę – odpowiednio – do 130 i 160 ECTS. W

obu wypadkach ustawowy wymóg o konieczności zapewnienia w programie studiów przynajmniej 50% zajęć kształtujących umiejętności praktyczne jest spełniony.

W programie studiów na kierunku praca socjalna uwzględniono lektorat języka angielskiego w łącznym wymiarze 72 godzin dydaktycznych (4 semestry, po 18 godzin lektoratu w każdym z nich) z łączną liczbą punktów ECTS równą 8. W ramach lektoratu studenci kształtują umiejętności komunikacyjne (mówienie i pisanie) w języku angielskim na poziomie B2 Europejskiego Systemu Oceny Kształcenia Językowego z wykorzystaniem metod warsztatowych, symulacyjnych oraz studiów przypadku, w oparciu o scenariusze egzaminów międzynarodowych.

W programie studiów obowiązującym studentów obecnego drugiego i trzeciego roku liczba punktów ECTS przypisanych zajęciom z dziedziny nauk humanistycznych wynosi łącznie 4 (*wprowadzenie do filozofii* – 3 punkty ECTS, *kultura języka polskiego* – 2 punkty ECTS), to jest o jeden punkt ECTS mniej niż jest to określone w wymaganiach. Dla programu studiów obowiązującego na obecnym pierwszym roku liczba punktów ECTS przypisanych zajęciom z dziedziny nauk humanistycznych wynosi łącznie 5 (*wprowadzenie do filozofii* – 2 punkty ECTS, *kultura języka polskiego* – 2 punkty ECTS), co jest zgodne z wymaganiami.

W programie studiów obowiązującym studentów drugiego i trzeciego roku liczba godzin zajęć realizowanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość została określona na 249 (przy łącznej liczbie godzin z BUNA wynoszącej 1036 oraz 720 godzinach praktyk zawodowych). W programie studiów obowiązującym studentów rozpoczynających studia w roku akademickim 2024/2025 liczba godzin zajęć realizowanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość została określona na 613 (przy łącznej liczbie godzin z BUNA wynoszącej 1246 oraz 720 godzinach praktyk zawodowych). W wypadku obydwu programów studiów podany wymiar zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość jest wyraźnie zaniżony, o czym można wnioskować na podstawie organizacji kształcenia. Na Uczelni maksymalnie trzy z dziewięciu zjazdów odbywają się w bezpośrednim kontakcie osób prowadzących zajęcia ze studentami, w siedzibie Uczelni. Oznacza to, że zdecydowana większość zajęć jest realizowana z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Wymiar zajęć realizowanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość nie jest zgodny z wymaganiami w tym zakresie – przekracza 50%. Można więc stwierdzić, że metody i techniki kształcenia na odległość są wykorzystywane jako metody główne, a nie pomocnicze, także w przypadku zajęć kształtujących umiejętności praktyczne.

Metody kształcenia charakteryzuje różnorodność. Są one dostosowane do specyfiki kierunku, zakładającej przygotowanie absolwentów do pracy środowiskowej (np. metoda projektowa, case studies, inscenizacje, symulacje, praktyki). Wybór metod dydaktycznych pozostaje w gestii nauczycieli akademickich, którzy w swoich wyborach kierują się przede wszystkim formą zajęć, treściami merytorycznymi oraz efektami uczenia się przypisanymi do konkretnych zajęć. W zależności od tematyki zajęć wykorzystuje się: metody podające, metody poszukujące, metody aktywizujące (dyskusje, case studies, projekty), metody symulacyjne, burze mózgów, eseje, prezentacje. Mała liczebność grup studenckich daje możliwość realizowania wykładów o charakterze częściowo konwersatoryjnym i problemowym, które aktywizują studentów oraz zwiększają efektywność zdobywania wiedzy oraz sprzyjają rozwojowi dodatkowych umiejętności i kompetencji. W ramach zajęć realizowanych w formie ćwiczeń, warsztatów czy konwersatoriów wykorzystywane są metody stymulujące studentów do samodzielnego zdobywania informacji z podanych źródeł, przetwarzania

treści przekazanych w trakcie zajęć, a następnie zastosowania ich w konkretnych aktywnościach. W kształceniu pracowników socjalnych szczególne znaczenie ma stosowanie metod problemowych i aktywizujących, które przygotowują ich do pełnienia wielu ról, jakie przyjdzie im przyjmować w życiu zawodowym (m.in. badacza, doradcy, ewaluatora, asystenta rodziny, mediatora, animatora, asystenta zdrowienia itp.). W procesie kształcenia wykorzystywane są metody i techniki kształcenia na odległość. Nauczyciele akademicki korzystają przede wszystkim z funkcjonalności pakietu MS Office 365, w szczególności MS Teams. Platforma MS Teams służy przede wszystkim prowadzeniu zajęć na odległość, w tym pracy zdalnej w podgrupach. Organizacja kształcenia zakłada wykorzystanie metody blended learning – grupy studenckie równoległe do zajęć realizowanych w bezpośrednim kontakcie mają założone zespoły w MS Teams, w których umieszczane są materiały dydaktyczne, zadania, ćwiczenia oraz prowadzona jest korespondencja z osobą prowadzącą zajęcia.

Weryfikacja efektów uczenia się obejmuje bieżącą ocenę realizacji konkretnych zadań zadawanych studentom (np. aktywność na zajęciach, prezentacje, sprawdziany) oraz ocenę końcową (np. testy bądź praca pisemne zaliczeniowe). Ocena poziomu uzyskanej wiedzy odbywa się na podstawie zadań pisemnych, które obejmują testy, pytania opisowe (pytania otwarte), eseje, natomiast osiągnięcie umiejętności i kompetencji społecznych odbywa się na podstawie zadań praktycznych, np. metody symulowane, metoda projektów, metoda case study, problemy do rozwiązania.

Dzięki zróżnicowanym metodom kształcenia studenci mają możliwość osiągnięcia efektów uczenia się różnymi sposobami, niemniej w kształceniu brakuje wykorzystania metody service learningowej, która pozwala na rozwijanie umiejętności i kompetencji o charakterze praktycznym, co jest szczególnie ważne w kontekście budowania tożsamości zawodowej i kształtowania warsztatu zawodowego pracownika socjalnego. Service learning jako uczenie przez działanie stwarza dodatkową możliwość diagnozowania lokalnych problemów społecznych oraz wdrażania konkretnych rozwiązań w praktyce życia społecznego. Przygotowanie do działalności zawodowej wymaga odpowiednio zaplanowanych i realizowanych praktyk zawodowych, a także skoncentrowania na metodach, które będą pozwalały studentom na nabywanie umiejętności i testowanie wiedzy niezbędnej do wykonywania zawodu pracownika socjalnego. Zakres stosowania metod dydaktycznych umożliwiających wdrażanie konkretnych rozwiązań praktycznych jest niewystarczający do przygotowania studentów do pracy w zawodzie pracownika socjalnego, w szczególności w roli organizatora i animatora społeczności lokalnej.

Nie opracowano zatem procedur indywidualnego dostosowania studiów do zróżnicowanych potrzeb studentów i realizacji indywidualnych ścieżek kształcenia. Zważywszy na małą liczebność grup studenckich na kierunku praca socjalna kształcenie ma charakter zindywidualizowany, zatem dostosowanie procesu uczenia się do indywidualnych potrzeb poszczególnych studentów będzie mogło być zrealizowane.

Zajęcia dydaktyczne odbywają się w soboty i niedziele. W każdym semestrze zaplanowanych jest dziewięć zjazdów, z czego dwa lub trzy odbywają się w formie stacjonarnej, natomiast pozostałe – w formie zdalnej. Studenci realizują zajęcia w blokach dziewięćdziesięciminutowych, pomiędzy którymi zaplanowana jest piętnastominutowa przerwa. Zajęcia rozpoczynają się o godzinie 8.00, a kończą zazwyczaj o 20.15. Liczba zjazdów, ich częstotliwość oraz sposób organizacji zajęć pozwalają studentom na łączenie pracy zawodowej ze studiowaniem, a także na efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się. W organizacji procesu kształcenia uwzględniane są opinie i preferencje osób studiujących.

Proporcje pomiędzy liczbą godzin zajęć realizowanych w formie zdalnej a liczbą godzin zajęć odbywających się w bezpośrednim kontakcie, w siedzibie Uczelni nie są odpowiednie. Zbyt dużo zjazdów jest realizowanych w formie zdalnej, co utrudnia studentom osiąganie efektów uczenia się związanych z praktycznym przygotowaniem do zawodu pracownika socjalnego. W szczególności kształtowanie umiejętności i kompetencji związanych z pracą w terenie, diagnozą, komunikowaniem się z klientami pomocy społecznej wymaga bezpośredniego kontaktu z osobami prowadzącymi zajęcia oraz innymi studentami.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium niespełnione

Uzasadnienie

Treści programowe nie są w pełni zgodne z efektami uczenia się, ponieważ tylko w niewielkim stopniu odnoszą się do nauk socjologicznych, do których w 100% przyporządkowano kształcenie na kierunku praca socjalna. Treści programowe związane bezpośrednio z działalnością zawodową, do której przygotowują studia na kierunku praca socjalna częściowo odzwierciedlają aktualny stan praktyki w instytucjach pomocy społecznej. Nie uwzględniają bowiem przygotowania absolwenta kierunku do pracy metodą organizowania społeczności lokalnej, czyli pełnienia roli animatora i organizatora społeczności lokalnej. Charakterystyki zajęć zawarte w sylabusach (kartach przedmiotu) są niekompletne, często nieprecyzyjne i zawierają liczne błędy, przez co nie można wnioskować o kompleksowości treści programowych, ani o zapewnieniu uzyskania wszystkich efektów uczenia się w ramach obowiązującego programu studiów.

Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się, z wyjątkiem praktyk zawodowych, które zaplanowano w wymiarze 320 godzin (co jest liczbą zdecydowanie mniejszą niż zakładane dla kierunku o profilu praktycznym 720 godzin). Co prawda w programie studiów obowiązującym od roku 2024/2025 liczba godzin praktyk została zwiększona do 720, jednak w dotychczas realizowanych cyklach jej wymiar był o 400 godzin mniejszy.

W toku analizy dostarczonych dokumentów stwierdzono liczne nieprawidłowości w szacowaniu nakładu pracy studenta mierzonego liczbą punktów ECTS.

Sekwencja zajęć jest prawidłowa. Wśród zaplanowanych form zajęć przeważają zajęcia inne niż wykładowe, co odpowiada zasadom kształcenia na studiach prowadzonych w profilu praktycznym. W przypadku większości zajęć przewidzianych w programie studiów formy zajęć są dobrane odpowiednio do zakładanych efektów uczenia się. Wyjątek stanowią zajęcia, które powinny kształtować praktyczne umiejętności w zakresie stosowania teorii socjologicznych, prowadzenia badań społecznych czy wypracowywania rozwiązań w zakresie rozwiązywania problemów społecznych. Zaplanowano je w formie wykładu, podczas gdy bardziej adekwatne byłyby formy aktywizujące studentów do samodzielnej pracy.

Łączna liczba punktów ECTS przypisanych zajęciom do wyboru jest mniejsza niż 30%, co świadczy o braku zapewnienia studentom możliwości elastycznego kształtowania ścieżki kształcenia. W programie studiów nie jest spełniony warunek dotyczący minimum 5 punktów ECTS dla zajęć w dziedzinie nauk humanistycznych. Wymiar zajęć realizowanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość nie jest zgodny z wymaganiami w tym zakresie – przekracza 50%.

Stosowane metody dydaktyczne pozwalają na osiągnięcie przez studentów większości kierunkowych efektów uczenia się, w tym umiejętności posługiwania się językiem obcym. Dostrzeżonym mankamentem jest brak wykorzystania w procesie kształcenia metody service learningowej, która pozwala na rozwijanie praktycznych umiejętności i kompetencji pracownika socjalnego.

Organizacja procesu kształcenia jest odpowiednia, umożliwia łączenie pracy zawodowej ze studiowaniem, a także na efektywne wykorzystanie czasu przeznaczanego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się.

W ramach ocenianego kryterium stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Brak w programie studiów zajęć przygotowujących studentów do środowiskowej pracy socjalnej, czyli takich, które kształtują umiejętności w zakresie stosowania tzw. trzeciej metody pracy socjalnej (organizowanie społeczności lokalnej – OSL).
2. W programie studiów brakuje zajęć, które pozwalają nabyć zaawansowaną wiedzę z zakresu socjologii oraz kształtować umiejętności stosowania jej w praktyce.
3. Treści poszczególnych zajęć składających się na program studiów nie zawierają odniesień do kierunkowych efektów uczenia się, a sposób przedstawienia ich w sylabusach (kartach przedmiotu) wskazuje na brak kompleksowości, który przekłada się na brak zapewnienia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się.
4. Nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć został oszacowany nieprawidłowo bądź nie został oszacowany w przypadku dużej części zajęć, podobnie jak liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów. Szacowanie liczby godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów wskazuje na brak przyjęcia spójnego systemu kwalifikowania odpowiedniej liczby godzin z BUNA w relacji do nakładu pracy własnej studentów.
5. W programie studiów obowiązującym do cyklu rozpoczynającego się w roku akademickim 2023/2024 praktyki zawodowe zaplanowano w wymiarze 320 godzin, co nie odpowiada przepisom ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, zgodnie z którymi liczba godzin praktyk dla kierunków studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym powinna wynosić 720. Liczba punktów ECTS przypisanych praktykom zawodowym realizowanym w wymiarze 320 godzin oszacowana została niepoprawnie – 20 punktów ECTS.
6. Wymiar punktów ECTS przypisany zajęciom do wyboru jest mniejszy niż 30%, zatem plan studiów nie pozwala studentom w wystarczającym stopniu na elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia.
7. Wymiar zajęć realizowanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość nie jest zgodny z wymaganiami w tym zakresie – przekracza 50%. Należy więc stwierdzić, że

metody i techniki kształcenia na odległość są wykorzystywane jako metody główne, a nie pomocnicze, także w przypadku zajęć kształtujących umiejętności praktyczne.

8. Na Uczelni brakuje procedur regulujących dostosowanie procesu uczenia się do indywidualnych potrzeb studentów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

-

Zalecenia

-

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Zasady, procedury i organizacja przyjęć na studia w ramach danego kierunku oparte są na zapisach zawartych w Statucie Uczelni, Regulaminie Studiów oraz wewnętrznych procedurach. Przyjęte zapisy są przejrzyste i selektywne. Są także bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na ocenianym kierunku. Zasady rekrutacji są udostępniane publicznie na stronie internetowej Uczelni, w kontakcie telefonicznym i mailowym. Rekrutacja na studia odbywa się za pomocą systemu elektronicznego – e-rekrutacji i prowadzona jest w oparciu o Uchwałę przyjmowaną przez Senat przed rozpoczęciem rekrutacji na dany rok akademicki. Cudzoziemcy mogą odbywać studia na Uczelni na zasadach i w trybie określonym w ustawie – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Na Uczelni rekrutacja odbywa się w sposób przyjęty przez Senat. Osoba zainteresowana przechodzi w pierwszym etapie zapis elektroniczny, następnie dostarcza na Uczelnię wymaganą dokumentację rekrutacyjną. Podstawą przyjęcia na studia jest posiadanie przez kandydata świadectwa dojrzałości (świadectwa maturalnego). Od kandydatów wymagane są następujące dokumenty: podanie rekrutacyjne, świadectwo dojrzałości, zdjęcie dowodowe, dowód opłaty wpisowej. Cudzoziemcy przyjmowani są na studia na zasadach i w trybie określonym w Ustawie o szkolnictwie wyższym i nauce.

Uczelnia nie prowadzi rekrutacji na studia w drodze konkursu ocen, nie ma punktacji np. za świadectwo maturalne. Rekrutacja kandydatów nie jest ograniczona liczebnie. Założeniem jest otwartość i dostępność studiów dla osób chcących podnosić swoje kwalifikacje, zdobywać nowe umiejętności i wiedzę na różnych etapach życia. Na podstawie złożonych i zweryfikowanych w dziale rekrutacji kandydata dokumentów Rektor wydaje decyzję o przyjęciu kandydata na studia. Kandydaci na studia są informowani o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych, wymaganiach sprzętowych oraz wsparciu Uczelni w zakresie kształcenia na odległość. Informacje te są przekazywane w różnych formach i na różnych etapach procesu rekrutacyjnego (najczęściej w postaci rozmów indywidualnych). Dodatkowe informacje dotyczące nauczania zdalnego znajdują się na stronie

internetowej Uczelni, w zakładce Student -> Organizacja zajęć (widok strony z informacjami w załączeniu oraz pod linkiem <https://pedagogium.pl/organizacja-zajec/>).

Ponadto zgodnie z przepisami Ustawy oraz Regulaminem studiów istnieje na Uczelni możliwość przyjęcia na studia w wyniku procesu związanego z potwierdzeniem efektów uczenia się. Wówczas studentowi, po przeprowadzeniu formalnego procesu weryfikacji posiadających przez daną osobę efektów uczenia się, czyli zasób wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych uzyskanych np. w pracy zawodowej lub wcześniej na innej uczelni, zalicza się nie więcej niż 50% pkt ECTS przypisanych do zajęć objętych programem studiów. Daje to możliwość skrócenia czasu odbywanych studiów. Uczelnia nie wypracowała szczegółowych procedur potwierdzenia efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów i w uczelni zagranicznej.

Weryfikacja efektów uczenia się obejmuje różnorodne metody, które pozwalają ocenić zarówno wiedzę teoretyczną, jak i umiejętności praktyczne oraz kompetencje społeczne. Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się umożliwiają sprawdzenie i ocenę opanowania języka obcego na poziomie B2 ESOKJ (lektorat języka angielskiego w łącznym wymiarze 72 godzin dydaktycznych/ 8 ECTS). System oceny i weryfikacji efektów uczenia się opiera się na metodach, które są odpowiednio dostosowane do rodzaju efektów kształcenia oraz specyfiki przedmiotów. Głównym narzędziem organizacyjnym są karty przedmiotu, które precyzują cele kształcenia, przewidziane efekty uczenia się, sposoby ich weryfikacji oraz kryteria oceny.

Na kluczowe elementy systemu weryfikacji efektów uczenia się osiąganym przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia składają się:

Ocena bieżąca w trakcie semestru:

1. studenci są oceniani poprzez różne formy sprawdzianów, takie jak egzaminy (ustne lub pisemne), testy, studia przypadków, czy prace pisemne; [kształcenie na odległość: aplikacja MS Forms, quizy interaktywne, prace udostępniane w plikach MS Teams];
2. na zajęciach praktycznych weryfikuje się umiejętności, np. analizowanie sytuacji problemowych czy prowadzenie rozmów z klientami, co daje natychmiastową informację zwrotną; (kształcenie na odległość: dyskusje na forach i wirtualnych grupach, projekty realizowane w zespołach zdalnych, obserwacja w trakcie wideokonferencji).

Ocena podczas praktyk zawodowych:

1. praktyki umożliwiają studentom zdobycie doświadczeń zawodowych, które są oceniane na podstawie raportów, dzienników praktyk oraz opinii opiekunów praktyk i instytucji, w których były realizowane;
2. praktyki pozwalają zweryfikować zarówno wiedzę teoretyczną, jak i praktyczne umiejętności, takie jak rozwiązywanie problemów społecznych czy praca zespołowa.

Weryfikacja końcowa na egzaminie dyplomowym:

1. egzamin składa się z części teoretycznej oraz obrony pracy dyplomowej. Pozwala ocenić stopień integracji wiedzy, zdolność analizy i praktyczne zastosowanie nabytych umiejętności.

Metody oceny są dostosowane do rodzaju efektów uczenia się:

- wiedza: sprawdzana za pomocą egzaminów, testów i esejów, pytań opisowych,

- umiejętności praktyczne: oceniane na podstawie obserwacji działań w trakcie warsztatów, symulacji, projektów czy praktyk zawodowych (zadania praktyczne),
- kompetencje społeczne: weryfikowane w sytuacjach zespołowych, podczas dyskusji, warsztatów oraz na podstawie analizy postaw i zaangażowania w realizowane zadania (zadania praktyczne nisko i wysoko symulowane).

Dzięki zastosowaniu zróżnicowanych narzędzi i metod weryfikacji system ten zapewnia obiektywność ocen oraz pozwala skutecznie monitorować postępy studentów w zdobywaniu wiedzy, umiejętności i kompetencji wymaganych w zawodzie pracownika socjalnego. Okresem zaliczeniowym jest semestr. Warunkiem zaliczenia semestru jest uzyskanie zaliczeń wszystkich przedmiotów i praktyk określonych w planie studiów w terminie sesji właściwej i poprawkowej ustalonej przez Rektora. Na Uczelni obowiązuje elektroniczny indeks studenta. Zaliczenia są zapisywane na karcie okresowej studenta oraz w protokołach zaliczeniowych. Zasady przekazywania studentom informacji zwrotnej dotyczącej stopnia uzyskania efektów uczenia się na każdym etapie studiów oraz ich zakończenia są sformalizowane. Informacje zwrotne dotyczące wyników/ocen z prac i egzaminów przekazywane są studentom podczas indywidualnych rozmów prowadzonych przez nauczyciela akademickiego. Uzyskane oceny student ma również do wglądu w systemie elektronicznym Wirtualna Uczelnia obowiązującym na Uczelni. W przypadku zastrzeżeń lub wątpliwości studenta co do wyników/ocen wypracowane są zasady i regulacje wewnętrzne określone w Regulaminie studiów w §31 pkt. 5: „Student może ubiegać się o egzamin komisyjny (zaliczenie komisyjne) w trybie określonym w ust. 4 także w przypadku, gdy kwestionuje pozytywną ocenę otrzymaną na egzaminie (zaliczeniu) w pierwszym terminie”. Przyjęte na Uczelni zasady weryfikacji efektów uczenia się obligują nauczycieli do równego traktowania studentów i adaptacji procesu weryfikacji efektów uczenia dla osób z niepełnosprawnością. Brakuje jednak precyzyjnych zapisów regulujących te kwestie w odniesieniu do zróżnicowanych grup studentów: objętych indywidualną organizacją studiów oraz osób z niepełnosprawnością.

Zasady i procedury dyplomowania są trafne, specyficzne i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów. Proces dyplomowania uregulowany jest w oparciu o Statut, Regulamin Studiów oraz Procedurę Dyplomowania w PEDAGOGIUM Wyższej Szkole Nauk Społecznych w Warszawie studiów na poziomie I i II stopnia obowiązującą na Uczelni. Sposób przygotowania pracy dyplomowania regulowany jest wewnętrznym dokumentem wskazującym na zasady pisanie prac dyplomowych.

Na Uczelni obowiązuje sprawdzenie pracy programem antyplagiatowym i wygenerowanie raportu JSA. Zatwierdzanie tytułów prac dyplomowych zostało określone w § 4 Procedury dyplomowania. Zagadnienia do egzaminu dyplomowego zostały wprowadzone przez upoważnioną przez Rektora osobę i udostępnione na stronie internetowej Uczelni w zakładce Dziekanat -> Praca dyplomowa, pod adresem: <https://pedagogium.pl/wp-content/uploads/2022/08/Zagadnienia-pracasocjalna.pdf>.

Procedura dyplomowania finalnie przygotowuje studenta do obrony pracy dyplomowej, a jej pozytywna ocena stanowi miernik końcowy zakładanych i zrealizowanych efektów uczenia się. Podstawą dopuszczenia studenta do procesu dyplomowania jest zrealizowanie planu studiów, odbycie obowiązkowych praktyk. Szczególną wagę przywiązuje się do seminariów dyplomowych jako spotkań bezpośrednich studenta z opiekunem pracy dyplomowej. Praca dyplomowa jest dokumentacją przechowywaną w formie papierowej i elektronicznej w aktach studenta oraz bibliotece Uczelni.

Obrony dyplomowe organizowane są w trybie stacjonarnym na terenie Uczelni zgodnie z regulacjami wewnętrznymi. Ewaluacja przebiegu procesu dyplomowania jest istotnym elementem zapewnienia jakości kształcenia, pozwalającym na ocenę skuteczności realizacji procesu przygotowania, pisania, obrony pracy dyplomowej oraz osiągnięcia założonych efektów uczenia się przez studentów. Brakuje jednak określenia procedury, szczegółowych zasad oraz raportów z ewaluowania procesu dyplomowania. Proces kontroli progresji dokonywany jest w ramach działań wewnętrznych, przy wykorzystaniu systemu monitorującego liczbę osób zaczynających (rekrutacja), kończących studia i broniących dyplom w terminie. W sposobie monitorowania i oceny postępów studentów wykorzystywany jest elektroniczny system uczelniany obsługi procesu dydaktycznego studentów, w którym dokonuje się zapisów m.in. rekrutacji i przyjęć na studia, zaliczeń przedmiotów, promocji na semestr wyższy, skreśleń z listy studentów z powodu rezygnacji czy braku postępów w nauce, wznowień studiów, obron dyplomowych i tym samym zakończenia nauki.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy) Nie dotyczy

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Na ocenianym kierunku stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym. System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiając uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę efektów uczenia się, w tym w szczególności opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Niektóre wskaźniki spełnienia standardu jakości kształcenia wymagają poprawy: wskaźnik spełnienia standardu jakości kształcenia: dyplomowanie (określenie poszczególnych etapów procedury) wymaga udoskonalenia, brakuje bowiem określenia procedury, szczegółowych zasad oraz raportów ewaluowania procesu dyplomowania; wskaźnik spełnienia standardu jakości kształcenia: uznawanie efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów

wymaga doprecyzowania, bowiem nie ma szczegółowych regulacji wewnętrznych; wskaźnik spełnienia standardu jakości kształcenia: prace dyplomowe jako czynnik potwierdzający osiągnięcie efektów uczenia się wymaga udoskonalenia w zakresie doprecyzowania wymagań jakie prace powinny spełniać; wskaźnik spełnienia standardu jakości kształcenia: udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja jako czynnik potwierdzający osiągnięcie efektów uczenia się wymaga dopracowania, bowiem Uczelnia nie śledzi w sposób udokumentowany losów absolwentów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

-

Zalecenia

1. Brakuje określenia procedury, szczegółowych zasad oraz raportów ewaluowania procesu dyplomowania. Zaleca się wskazać, kto czuwa nad jakością prac dyplomowych, jaki jest tryb oceny recenzji, w jakim trybie wyniki przeglądu i rekomendacje są przedstawiane opiekunom prac dyplomowych. Zatwierdzanie tytułów prac oraz listy zagadnień na egzamin powinny być dokonywane przez organy wieloosobowe.
2. W dokumencie: Procedura dyplomowania zaleca się doprecyzować wymogi edytorskie i redakcyjne pracy (określić minimalną objętość pracy, liczbę pozycji w bibliografii, wzory stosowania przypisów i zasad sporządzania bibliografii, zawarcie w strukturze pracy rozdziału o charakterze wdrożeniowym)
3. W Regulaminie studiów lub innym dokumencie zaleca się odnotować, że zagwarantowane jest uwzględnianie specyfiki grup studentów do adaptowanych metod oraz organizacji sprawdzania efektów biorąc pod uwagę występowanie osób z niepełnosprawnością (np. wydłużenie czasu pisania prac zaliczeniowych, zgoda np. dziekana do uczestnictwa w egzaminie asystentów osób z niepełnosprawnością)
4. Zaleca się doprecyzować szczegółowe procedury potwierdzenia efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów i w uczelni zagranicznej (kto zalicza studentowi okres odbytych studiów do realizowanego kierunku studiów, sposób przypisania punktów ECTS w przypadku, gdy liczba jest większa lub mniejsza niż na kierunku, czy przepisane oceny są uwzględniane przy obliczaniu średniej ocen w danym roku i średniej ocen całego okresu studiów).
5. Zaleca się prowadzenie i dokumentowanie „śledzenia” losów absolwentów (np. poprzez ankietowanie absolwentów, kontakt), pozycji absolwentów na rynku pracy lub ich dalszej edukacji jako element potwierdzający osiągnięcie efektów uczenia się.
6. Zaleca się włączać studentów w organizację wydarzeń naukowych np. konferencji, seminariów naukowych lub pozanaukowych np. spotkań z praktykami oraz dokumentować takie aktywności).

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Kadrę dydaktyczną kierunku praca socjalna tworzą osoby zatrudnione na Uczelni w ramach umów o pracę. W sumie w roku akademickim 2024/2025 zajęcia na kierunku prowadzi 12 osób. Dwie osoby posiadają stopnie naukowe doktora habilitowanego, pięć – stopień doktora, również pięć – tytuł zawodowy magistra. Stopnie naukowe posiadane przez nauczycieli akademickich są związane z dziedziną nauk społecznych i dziedziną nauk humanistycznych w odniesieniu do takich dyscyplin naukowych, jak: nauki o bezpieczeństwie, pedagogika, językoznawstwo, nauki o polityce i administracji, filozofia, nauki socjologiczne, psychologia.

Dorobek naukowy pracowników obejmuje zagadnienia wpisujące się w obszar pedagogiki i resocjalizacji (m.in. edukacja włączająca, kuratela sądowa). Ponadto w publikacjach naukowych osób prowadzących zajęcia w ramach ocenianego kierunku podejmowane są zagadnienia z zakresu gerontologii społecznej, aktywizacji zawodowej, wykluczenia społecznego, polityki i rynku pracy, nowych technologii. Aktywność naukowa nauczycieli akademickich obejmuje także udział w konferencjach i seminariach naukowych, o zasięgu krajowym i międzynarodowym, w których biorą udział czynny i bierny. Pracownicy są też wykonawcami projektów o charakterze wdrożeniowym, profilaktyczno-prewencyjnym i badawczym, jak również autorami ekspertyz przygotowywanych na zlecenie instytucji publicznych. Działalność zawodowa pozaakademicka osób tworzących kadrę kierunku jest zróżnicowana i obejmuje – między innymi – pracę w charakterze nauczycieli i pedagogów szkolnych, psychoterapeuty, trenera pracy w instytucjach pomocy społecznej.

Analiza dorobku naukowego nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku praca socjalna wskazuje na brak aktualnego dorobku w zakresie dyscypliny nauki socjologiczne. Tylko jedna osoba posiada stopień naukowy w zakresie nauk socjologicznych, natomiast żadna nie posiada aktualnych publikacji naukowych wpisujących się w obszar tej dyscypliny. W ich dorobku brakuje opracowań dotyczących pracy socjalnej. Większość publikacji czy projektów realizowanych przez pracowników mieści się w zakresie pedagogiki. Dorobek naukowy pracowników nie jest aktualny – w charakterystyce nauczycieli akademickich przeważają publikacje sprzed więcej niż sześciu lat i zwykle nie są to teksty wysokopunktowane czy publikowane w renomowanych wydawnictwach.

Doświadczenie zawodowe (pozaakademickie) posiadane przez osoby prowadzące zajęcia dydaktyczne w niewystarczającym zakresie wspiera przygotowanie studentów do podjęcia zatrudnienia w zawodzie pracownika socjalnego. Tylko jedna osoba prowadząca zajęcia jest praktykiem pomocy społecznej. Zajęcia prowadzone przez osoby z doświadczeniem w pracy terapeutycznej, trenerskiej czy pedagogicznej pozwalają studentom na osiąganie efektów uczenia się wspierających kompetencje zawodowe w obszarze pracy socjalnej, natomiast ograniczony kontakt studentów z czynnymi pracownikami socjalnymi nie pozwala im na intensywny i praktyczny kontakt z zawodem i metodyczne poznawanie warsztatu pracownika socjalnego, co jest szczególnie ważne w studiach o profilu praktycznym. Tego deficytu nie są w stanie zredukować praktyki zawodowe, ponieważ studenci, którzy je rozpoczynają powinni dysponować odpowiednią wiedzą i przygotowaniem do ich podjęcia.

Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich nie jest odpowiednia w stosunku do potrzeb związanych z realizacją zajęć. Wskazuje na to powierzanie realizacji zajęć wykładowych o charakterze ogólnoakademickim osobom z tytułem magistra. Zarządzenie Rektora dopuszcza praktykę powierzania w wyjątkowych przypadkach i sytuacjach prowadzenia wykładów osobom z tytułem magistra. Za takie przypadki uznać można wykłady z przedmiotów kształtujących wiedzę i umiejętności zawodowe, ale nie zajęcia o charakterze propedeutycznym czy ogólnoakademickim, jak ma to miejsce na kierunku praca socjalna. Wykłady z *psychologii ogólnej i rozwojowej i pedagogiki społecznej* są prowadzone przez osobę z tytułem magistra.

Nauczyciele akademicy realizujący zajęcia na kierunku praca socjalna posiadają udokumentowane doświadczenie dydaktyczne, zdobyte w szkołach wyższych, jak również w szkołach niższego szczebla. Posiadają też kompetencje związane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, które umożliwiają im prawidłową realizację zajęć. Zostali przeszkoleni w zakresie obsługi platformy MS Teams wykorzystywanej na Uczelni do pracy zdalnej i uzyskali odpowiednie zaświadczenia z ukończonego szkolenia wewnętrznego.

Obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich jest zgodne z wymaganiami i umożliwia prawidłową realizację zajęć.

Zajęcia dydaktyczne podlegają kontroli. Sposób prowadzenia zajęć, dobór treści przedmiotowych podlega weryfikacji poprzez hospitacje (zajęcia każdego z nauczycieli akademickich raz w roku podlegają hospitacjom). Oprócz tego prowadzona jest ewaluacja zajęć dydaktycznych w drodze ankietyzacji przeprowadzanej wśród studentów. Dodatkowo informacje na temat sposobu prowadzenia zajęć i ujawniające się nieprawidłowości na bieżąco są przez studentów zgłaszane władzom dziekańskim. Na podstawie informacji uzyskiwanych w wyniku hospitacji i ankiet ewaluacyjnych podejmowane są decyzje o obsadzie zajęć, np. zmiana przydziału zajęć, zakończenie współpracy z nauczycielami akademickimi, których zajęcia oceniane są nisko.

Dobór pracowników na stanowiska nauczycieli akademickich przeprowadzany jest przez kierującego Wydziałem, w którym realizowany jest kierunek praca socjalna oraz osobę odpowiedzialną na Uczelni za politykę kadrową oraz jedną osobę wskazaną przez Rektora Uczelni. Każdy nowo zatrudniany pracownik przewidywany jako nauczyciel akademicki musi spełnić określone warunki minimalne do których należą:

- stopień naukowy (co najmniej doktor),
- dorobek naukowy w postaci publikacji (artykuły w pismach naukowych, monografie lub rozdziały w publikacjach wieloautorских),
- doświadczenie dydaktyczne zdobyte w innych uczelniach lub doświadczenie zawodowe zdobyte podczas wykonywania swojego zawodu,
- złożenie deklaracji o tym, że Uczelnia będzie podstawowym miejscem pracy.

Wskazane wyżej kryteria doboru pracowników nie są w Uczelni stosowane w sposób konsekwentny, na co wskazuje zatrudnianie na stanowiskach nauczycieli akademickich osób z tytułem zawodowym magistra.

Sposób doboru pracowników jest częściowo adekwatny co potrzeb związanych z realizacją zajęć, na co wskazuje fakt, że niektóre wykłady prowadzą osoby z tytułem zawodowym magistra. Brak precyzyjnie określonych kryteriów doboru pracowników – konkretnych, kwantyfikowalnych wymagań

stawianych kandydatom do pracy na Uczelni – wskazuje na brak transparentności w doborze nauczycieli akademickich.

Wspieranie pracowników etatowych w ich rozwoju naukowym i dydaktycznym jest na Uczelni realizowane poprzez:

- udzielenie urlopu naukowego,
- przyznanie stypendium naukowego,
- dofinansowaniu do wyjazdów do bibliotek,
- pomoc w organizacji badań,
- udostępnienie laboratoriów na potrzeby pracy naukowej,
- preferencyjne traktowanie w organizacji wyjazdów na stypendia zagraniczne,
- dofinansowanie udziału w konferencjach naukowych, szkoleniach, publikacjach,
- dofinansowanie nauki języka obcego,
- coaching.

Pracownicy mają możliwość zgłaszania indywidualnego zapotrzebowania na udział w szkoleniach i kursach doskonalących ich kompetencje dydaktyczne, które Uczelnia finansuje. Uczelnia pokrywa również koszty udziału w konferencjach naukowych, a także przyznaje stypendia naukowe. W semestrze zimowym roku akademickiego 2024/2025 zostały one przyznane trzem osobom, a ich wysokość wyniosła 500 zł miesięcznie. Instrumentem systemu wspierania i motywowania kadry do rozwoju zawodowego naukowo-badawczego jest również stworzenie przez Uczelnię możliwości bezpłatnego wydawania artykułów i książek w wydawnictwach punktowanych oraz w uczelnianym kwartalniku naukowym „Pedagogika społeczna”. Pracownicy otrzymują też nagrody rektora dla wyróżniających się nauczycieli akademickich pełniących funkcje organizacyjne w strukturze Uczelni oraz za osiągnięcia naukowe (badawcze) lub organizacyjne.

Każdy nauczyciel akademicki jest zobowiązany do corocznego składania sprawozdania z własnej działalności naukowej, które uwzględnia artykuły opublikowane w czasopismach naukowych wysoko punktowanych, publikacje książkowe – monografie jedno- i wieloautorskie, udział w konferencjach krajowych i zagranicznych podczas których wygłaszane były referaty, udział w badaniach naukowych i efekty tych działań. Kryteria oceny nie są jednak precyzyjnie określone. Nie jest jasne, w jakich sytuacjach ocena pracownicza jest pozytywna, a kiedy negatywna.

Na Uczelni powołany został rzecznik dyscyplinarny ds. pracowników, który – między innymi – przyjmuje i rozpatruje zgłoszenia o naruszeniach Regulaminu studiów lub innych przepisów, popełniane przez nauczycieli akademickich, prowadzi postępowania wyjaśniające, sporządza wnioski o ukaranie i reprezentuje Uczelnię przed komisją dyscyplinarną. Funkcjonowanie rzecznika dyscyplinarnego wpisuje się w politykę kadrową dotyczącą rozwiązywania konfliktów i reagowania na przypadki zagrożenia, naruszenia bezpieczeństwa lub dyskryminacji i przemocy wobec nauczycieli akademickich.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (*jeśli dotyczy*) Nie dotyczy

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Kadra dydaktyczna nie jest związana z dyscypliną nauki socjologiczne. Tylko jedna osoba posiada stopień naukowy doktora w zakresie nauk socjologicznych, natomiast żadna nie posiada aktualnych publikacji naukowych wpisujących się w obszar tej dyscypliny. W dorobku nauczycieli akademickich brakuje opracowań dotyczących pracy socjalnej. Dorobek naukowy pracowników nie jest aktualny – przeważają publikacje sprzed więcej niż sześciu lat. Doświadczenie zawodowe (pozaakademickie) posiadane przez osoby prowadzące zajęcia dydaktyczne w niewystarczającym zakresie wspiera przygotowanie studentów do podjęcia zatrudnienia w zawodzie – tylko jedna osoba prowadząca zajęcia jest praktykiem pomocy społecznej. Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich nie jest odpowiednia w stosunku do potrzeb związanych z realizacją zajęć. Wskazuje na to powierzanie realizacji zajęć wykładowych o charakterze ogólnoakademickim osobom z tytułem magistra. Sposób doboru pracowników nie jest w pełni adekwatny do potrzeb związanych z realizacją zajęć. Brak precyzyjnie określonych kryteriów doboru pracowników – konkretnych, kwantyfikowalnych wymagań stawianych kandydatom do pracy na Uczelni – wskazuje na brak transparentności w doborze nauczycieli akademickich. Nauczyciele akademicy co roku składają sprawozdanie z działalności naukowej, jednak kryteria oceny ich pracy nie są precyzyjnie określone. Nie jest jasne, w jakich sytuacjach ocena pracownicza jest pozytywna, a kiedy negatywna.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

-

Zalecenia

1. Zaleca się wzmocnienie kadry dydaktycznej poprzez zatrudnienie doświadczonych, czynnych pracowników socjalnych i osób zarządzających instytucjami pomocowymi. Praktyczne przygotowanie do zawodu pracownika socjalnego wymaga kształtowania umiejętności i kompetencji w kontakcie z przedstawicielami tej profesji.
2. Zaleca się opracowanie precyzyjnych kryteriów oceny pracowniczej, która pozwoli w sposób transparentny weryfikować dokonania badawcze i dydaktyczne pracowników.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Uczelnia posiada infrastrukturę naukowo-dydaktyczną, która umożliwia studentom kierunku praca socjalna o profilu praktycznym osiągnięcie założonych dla kierunku efektów uczenia się i kształtuje umiejętności praktyczne w warunkach właściwych dla przyszłej działalności zawodowej. Siedziba PEDAGOGIUM Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Warszawie położona jest centrum Warszawy przy ul. Marszałkowskiej 115. Powierzchnia użytkowa Uczelni wynosi 1 600 m², z czego część dydaktyczna bez uwzględnienia powierzchni organizacyjno-administracyjnej wynosi łącznie 1 250 m². Składają się na nią 4 sale wykładowe (mieszczące od 80 do 250 osób), oraz 9 sal ćwiczeniowych (mieszczących od 15 do 50 osób). Dodatkowo Uczelnia wynajmuje sale dydaktyczne w XVII LO Im. A. F. Modrzewskiego w Warszawie przy ul. Elektoralnej 5/7, usytuowanego w odległości ok. 100 m od głównej siedziby Uczelni. Nadmienić należy, że w planach jest wynajęcie pomieszczeń na ul. Bitwy Warszawskiej, które Uczelnia będzie przystosowała na swoje potrzeby od stycznia 2025 (9 sal dydaktycznych, pokój wykładowców, szatnia, kuchnia i pomieszczenia dla studentów, dziekanat).

Wszystkie sale dydaktyczne wyposażone są w tablice, stoliki, krzesła, krzesła audytoryjne, rzutniki na folie oraz sprzęt multimedialny i nagłaśniający. Uczelnia dysponuje Symulatorem starości GERT. Na korytarzach Uczelni znajdują się stacjonarne stanowiska komputerowe z podłączeniem do sieci Internet w ilości 10 sztuk. Stanowiska komputerowe dostępne są dla studentów poza zajęciami dydaktycznymi. Uczelnia dysponuje pracownią przeznaczoną do realizacji zajęć teatralno-dramowych. Aula ze sceną i widownią teatralną jest wyposażona w praktykable, kotary i kulisy a także system reflektorów, mikser oświetleniowy, nagłośnienie, czyli głośniki, mikrofony bezprzewodowe, miksery dźwiękowe oraz sprzęt multimedialny do prowadzenia prezentacji. Aula dostosowana do potrzeb słabosłyszących. Pracownia plastyczna wyposażona w sztalugi, stanowiska do prac manualnych a także materiały plastyczne (farby, kartony, płótna, plastelina, glina materiały sypkie i inne ozdobne, kreda, węgiel). W budynkach Uczelni zostały wydzielone przestrzenie wypoczynkowe dla studentów, gdzie znajdują się fotele, stoliki do pracy, pufy. Wszystkie budynki posiadają udogodnienia dla osób z niepełnosprawnościami (windy, podjazdy, toalety).

Liczba, wielkość i układ pomieszczeń, ich wyposażenie techniczne, liczba stanowisk badawczych, komputerowych, licencji na specjalistyczne oprogramowanie itp. są dostosowane do liczby studentów oraz liczebności grup i umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym samodzielne wykonywanie czynności badawczych przez studentów oraz z wykorzystaniem technik informacyjno-komunikacyjnych. Pracownicy i studenci mają dostęp do wewnętrznej bezprzewodowej sieci internetowej. W okresie epidemii COVID-19 od marca 2020 r. zajęcia prowadzone były z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Służyły do tego celu narzędzia komunikacji (platforma MS Teams oraz platforma Moodle). Infrastruktura i zasoby (w tym: oprogramowania specjalistyczne i materiały dydaktyczne w formie elektronicznej) są w pewnym zakresie dostępne dla studentów do realizacji zadań w ramach pracy własnej, tj. komputery w bibliotece, sale dydaktyczne i pracownie do realizacji zajęć dydaktycznych oraz do pracy indywidualnej pod opieką pracownika Uczelni.

Praktyki zawodowe studentów kierunku praca socjalna I stopnia odbywają się w różnych instytucjach będących w kręgu zainteresowań studentów. Podmioty, w których studenci odbywają praktyki, stwarzają studentom dobre i bardzo dobre warunki realizacji zadań zawodowych (stanowisko pracy,

dostęp do nowoczesnego sprzętu i wsparcie opiekuna zakładowego). Stan infrastruktury i wyposażenie instytucji są monitorowane na bieżąco dzięki hospitacjom praktyk zawodowych.

Uczelnia dysponuje własną Biblioteką, która obsługuje studentów oraz pracowników naukowo-dydaktycznych Uczelni. Biblioteka PEDAGOGIUM WSNS w Warszawie składa się z 3 pomieszczeń, zajmuje powierzchnię 86 m², posiada czytelnię z 20 miejscami czytelnickimi, 4 stanowiska komputerowe z dostępem do baz bibliotecznych online. Zbiory biblioteki obejmują: - księgozbiory (woluminy): 6242, - czasopisma drukowane (tytuły): 32, - czasopisma drukowane (woluminy): 398, - zbiory specjalne (materiały audiowizualne): 178, - prace dyplomowe: 6386. Czytelnia jest jednostką wspomagającą proces samokształcenia, samodoskonalenia studentów oraz pogłębiania wiedzy w zakresie nauk społecznych. Gromadzi i kompletuje księgozbiór niezbędny do prowadzenia zajęć dydaktycznych i badań naukowych oraz pozycje literaturowe zawarte w kartach przedmiotu. Posiada dział poświęcony pracy socjalnej, choć zagadnienia z tego zakresu pojawiają się także w pracach interdyscyplinarnych oraz w monografiach socjologicznych i pedagogicznych. W zbiorach bibliotecznych zgromadzono 95 pozycji literaturowych opisanych w katalogu: praca socjalna. Ten skromny zasób zapewnia studentom częściowy dostęp do aktualnej literatury przedmiotowej zalecanej w kartach przedmiotu.

W ramach porozumień międzybibliotecznych Biblioteka PEDAGOGIUM WSNS zapewnia pracownikom i studentom dostęp do zbiorów Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej im. KEN w Warszawie oraz Centralnej Biblioteki Wojskowej w Warszawie. Studenci i pracownicy mogą korzystać z elektronicznych baz danych: Wirtualnej Biblioteki Nauki, kolekcji czasopism elektronicznych, udostępnianych na platformach cyfrowych baz licencjonowanych: Elsevier, Wiley, Nature, Web of Knowledge, Springer, EBSCO, Science, Scopus, Cyfrowej Biblioteki Publikacji Naukowych ACADEMICA, udostępniającej zasoby cyfrowe Biblioteki Narodowej. Publikacje niechronione prawem autorskim lub licencjonowane są dostępne dla każdego użytkownika Internetu bez żadnych ograniczeń. Publikacje chronione prawem autorskim są dostępne na dedykowanym terminalu w Czytelni PEDAGOGIUM WSNS. Studenci i pracownicy mogą korzystać z baz bibliograficznych, np. Bibliografia Narodowa, BazHum, NUKAT oraz bibliotek cyfrowych, takich jak: Federacja Bibliotek Cyfrowych - Europejska Biblioteka Cyfrowa oraz repozytoriów cyfrowych: DOAJ - baz międzynarodowych recenzowanych czasopism naukowych. Dostępne są też czasopisma online: "Edukacja", "Edukacja Międzykulturowa", "Świat Problemów", "Trendy", "Bezpieczeństwo Narodowe", "Przegląd Bezpieczeństwa Wewnętrznego", "Policja 997", "Biblioteka Otwartej Nauki".

Na kierunku praca socjalna prowadzone są okresowe przeglądy infrastruktury dydaktycznej, bibliotecznej, wyposażenia technicznego pomieszczeń, pomocy i środków dydaktycznych, specjalistycznego oprogramowania, zasobów bibliotecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych obejmujące ocenę sprawności, dostępności, nowoczesności, aktualności, dostosowania do potrzeb procesu nauczania i uczenia się, liczby studentów oraz potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Infrastruktura dydaktyczna, naukowa i biblioteczna, a także zasady korzystania z niej są zgodne z przepisami BHP. Uczelnia jest wyposażona w podręczny, oznakowany zgodnie z normami, sprzęt ppoż. (gaśnice). Drogi ewakuacyjne są drożne.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy) Nie dotyczy

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym opanowanie umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu. Zastrzeżenie budzą skromne zasoby biblioteczne w katalogu praca socjalna (95 pozycji literaturowych), które zapewniają studentom częściowy dostęp do aktualnej literatury przedmiotowej zalecanej w kartach przedmiotu

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

-

Zalecenia

1. Zaleca się, aby zbiory biblioteczne z katalogu: praca socjalna były uzupełnione, celem zagwarantowania dostępu studentów do aktualnego piśmiennictwa, zalecanego w kartach przedmiotu.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Współpraca Uczelni z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego ma przede wszystkim charakter formalny, wyrażony poprzez zawarcie umów z podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego, głównie z sektora pomocy społecznej, wsparcia i integracji społecznej (m.in. Ośrodki Pomocy Społecznej, Centra Usług Społecznych, podmioty sektora pozarządowego). Wspomniane porozumienia o współpracy z interesariuszami zewnętrznymi mają zróżnicowany zakres, odnoszący

się bądź do całościowych relacji podmiotów otoczenia z Uczelnią (ogólne porozumienia w zakresie realizacji wspólnych działań edukacyjnych, które nie są dedykowane bezpośrednio kierunkowi praca socjalna) lub są dedykowane bezpośrednio kooperacji w zakresie poszczególnych kierunków, w tym ocenianego kierunku. Porozumienia takie określają następujące obszary współpracy: wzajemne wsparcie w doskonaleniu jakości kształcenia i rozwijaniu kompetencji zawodowych studentów, analiza programów studiów pod kątem praktycznych zastosowań oraz oczekiwań przyszłych pracodawców aby absolwenci byli lepiej przygotowani do wykonywania wybranych zawodów, realizacja projektów badawczych, dydaktycznych i społecznych, wsparcie studentów Uczelni w zdobywaniu wiedzy praktycznej i doświadczeń zawodowych, organizacja wspólnych wydarzeń edukacyjnych, takich jak warsztaty, konferencje i seminaria, współpraca przy projektach społecznych i badaniach w dziedzinie pedagogiki, pracy socjalnej, administracji i bezpieczeństwa cywilnego.

Rodzaj, zakres i zasięg działalności części instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, z którymi zawarto ww. umowy jest zgodny koncepcją i celami kształcenia, a także odpowiada potrzebom i wymaganiom rynku pracy w odniesieniu do odpowiedniego przygotowania absolwentów kierunku praca socjalna. Współpraca z podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego choć ma znamiona stałości (umowy), wymaga systematyczności i rozwoju, nie ma bowiem obecnie charakteru wielopłaszczyznowego i wielowymiarowego. Obejmuje jednak kilka zróżnicowanych form, tj. realizację praktyk, działania na płaszczyźnie wolontariackiej, zatrudnianie przedstawicieli otoczenia w charakterze pracowników dydaktycznych czy udostępnianie przestrzeni Uczelni na potrzeby wspólnych projektów oraz inicjatyw podmiotów otoczenia społeczno-gospodarczego. Niezwykle pozytywnym elementem jest przeprowadzanie spotkań celem konsultacji w zakresie planów i programów studiów i praktyk choć brak w dokumentacji odniesień, dotyczących realnego wpływu pracodawców na realizowany przez Uczelnię program czy przyjęte efekty uczenia się (również w odniesieniu do współpracy z interesariuszami, z którymi zawarte zostały porozumienia). Należy odnotować również niezwykle pozytywny fakt podejmowania aktywności w celu zawarcia nowych umów z pracodawcami w ostatnim roku i ich podpisywanie. Również działające w strukturze Uczelni Biuro Karier ma utrzymywać kontakty z pracodawcami w celu ustalenia ich wymagań i oczekiwań, wiążących się z kompetencjami absolwentów kierunku.

Mimo podjętej przez Uczelnię aktywności, w tym organizacji spotkań i zaproszenia ekspertów do udziału w konsultacjach, brak jakichkolwiek przesłanek potwierdzających formalny i realny wpływ interesariuszy zewnętrznych na tworzenie i modyfikację zakładanych efektów uczenia się, programów studiów i programów praktyk na kierunku. Nie udostępniono informacji o treści ewentualnych opinii interesariuszy zewnętrznych i sposobach wykorzystywania ich uwag, a współpraca wymaga doskonalenia i usystematyzowania by była adekwatna do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągania efektów uczenia się na kierunku praca socjalna. Brak również przedstawicieli środowiska pracodawców w gremiach funkcjonujących na Uczelni, odpowiadających za współpracę, koordynację spraw programowych czy też jakość kształcenia czy politykę zapewnienia jakości w ogóle. Uczelnia deklaruje natomiast dostosowywanie oferty w zakresie proponowanych specjalności do sygnalizowanych potrzeb regionu na podstawie wniosków, wynikających z kontaktów z pracodawcami.

Uczelnia utrzymywała ograniczone kontakty z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania Uczelni i ograniczenia kontaktów bezpośrednich poprzez organizację spotkań na platformach zdalnej komunikacji i rozmowy telefoniczne. Nie ma informacji dotyczących zapewnienia udziału interesariuszy zewnętrznych, w tym pracodawców w

różnych formach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów i praktyk w tym okresie.

Uczelnia dokonywała okresowych przeglądów współpracy z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczym, czego wyrazem jest podejmowanie aktywności celem pozyskania nowych partnerów oraz próby włączania ich w działania związane z doskonaleniem ocenianego kierunku. Tym samym podejmowano ograniczone działania związane z weryfikowaniem poprawności doboru instytucji współpracujących. Brak jednak potwierdzenia, że ewaluowano skuteczność wykorzystywanych form współpracy i oceniano wpływ jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji, a także osiąganie przez studentów efektów uczenia się. W ograniczonym zakresie dokonywano przeglądu doboru podmiotów współpracujących pod kątem adekwatności w odniesieniu do potrzeb Uczelni.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (*jeśli dotyczy*) Nie dotyczy

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Kooperacja z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia na kierunku praca socjalna ma głównie charakter formalny, w wymiarze bieżącym nie przybiera ona bardzo zróżnicowanych form i choć ma charakter stały, to wymaga systematyczności. Rodzaj, zakres i zasięg działalności tylko niektórych instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi Uczelnia współpracuje jest natomiast zgodny z wymaganiami kierunku.

Brak realnego udziału przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w tym pracodawców w projektowaniu i modyfikowaniu programu studiów (występowały jedynie ograniczone działania podejmowane przez Uczelnię w celu pozyskania pracodawców do udziału w jego projektowaniu, ewaluacji i realizacji). Brak również potwierdzenia zapewnienia udziału interesariuszy zewnętrznych, w tym pracodawców w różnych formach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów w warunkach ich nieobecności wynikającej z czasowego ograniczenia funkcjonowania Uczelni.

Współpraca nie jest prowadzona systematycznie, przybiera w rzeczywistości ograniczone formy choć zawarte porozumienia stanowią płaszczyznę do szerokiej, wielowymiarowej i wielopłaszczyznowej kooperacji. Nie następuje włączanie pracodawców i przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w procesy określania i weryfikacji efektów uczenia się, a poziom zaangażowania interesariuszy zewnętrznych we współpracę z Uczelnią, związanych z kierunkiem praca socjalna jest niewielki. Nie jest dokonywana stała i pogłębiona weryfikacja stanu współpracy z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, brak okresowych przeglądów tej współpracy w odniesieniu do programu studiów. Nie formułuje się na podstawie takich analiz stanu współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym wniosków, które powinny służyć rzeczywistemu doskonaleniu procesu uczenia się.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

-

Zalecenia

1. Zważywszy, że oceniany jest kierunek o profilu praktycznym, zaleca się rozszerzenie zakresu współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym m.in. poprzez wprowadzenie stałych i systematycznych form kontaktu, zapewnienie udziału interesariuszy w życiu Uczelni poprzez cykliczne spotkania z podmiotami współpracującymi bądź stworzenie gremium z udziałem m.in. przedstawicieli kluczowych dla kierunku praca socjalna podmiotów środowiska pracodawców, będącego forum wymiany i pozyskiwania opinii na temat ocenianego kierunku i jego adekwatności do aktualnych potrzeb rynku pracy.
2. Zaleca się zapewnienie realnego i udokumentowanego udziału przedstawicieli pracodawców w konstruowaniu, weryfikowaniu i doskonaleniu programu studiów i programu praktyk, szczególnie w odniesieniu do przyjętych efektów uczenia się oraz zapewnienia jakości kształcenia.
3. Zaleca się dokonywanie systematycznych, pogłębionych przeglądów współpracy przy wykorzystaniu zróżnicowanych instrumentów (m.in. ankiety, badania, spotkania itp) i wykorzystywanie uzyskanych wniosków celem stałego doskonalenia form i zakresu kooperacji z otoczeniem.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Z uwagi na specyfikę kierunku praca socjalna studiów w ramach tego programu nie podejmują obcokrajowcy, natomiast prowadzenie studiów wyłącznie w trybie niestacjonarnym jest głównym powodem, dla którego studenci nie uczestniczą w wymianach międzynarodowych. Stałym elementem programu studiów, który może być uznany za sprzyjający umiędzynarodowieniu kształcenia jest lektorat z języka angielskiego, który obejmuje cztery semestry studiów, w łącznym wymiarze 72 godzin (8 punktów ECTS). Kształcenie językowe na poziomie B2 Europejskiego Systemu Oceny Kształcenia Językowego przygotowuje studentów do posługiwania się językiem angielskim w mowie i piśmie, a także do studiowania literatury anglojęzycznej.

Umiędzynarodowienie procesu kształcenia na kierunku praca socjalna jest realizowane głównie poprzez udział nauczycieli akademickich w konferencjach zagranicznych oraz międzynarodowych i polega na czynnym udziale w nich. Podczas konferencji pracownicy wygłaszają referaty i nawiązują kontakty z badaczami z ośrodków zagranicznych. W ramach działań wspierających umiędzynarodowienie Uczelnia organizuje konferencje o zasięgu międzynarodowym. Nauczyciele

akademiccy wykorzystują doświadczenia dydaktyczne z zagranicznych uczelni, które poznają podczas kontaktów z nauczycielami akademickimi z innych państw. Podczas zajęć wykorzystują materiały dydaktyczne (teksty, filmy) w języku angielskim.

Uczelnia zawarła umowy dotyczące współpracy z następującymi uczelniami zagranicznymi:

- International University of Tbilisi w Tbilisi/Gruzja,
- Vinnytsia State Pedagogical University Mykhailo Kotsiubynskyi w Winnicy/Ukraina,
- Państwowy Uniwersytet Ekonomiczno-Technologiczny w Krzywym Rogu/Ukraina,
- SEAFO Scuola Europea di Alta Formazione w Castellanza/Włochy,
- Abay Myrzakhmetov Kokshetau University/Kazachstan,
- College of International Business ISM Slovakia w Preszowie/Słowacja,
- Akademia Pracy, Stosunków Społecznych i Turystyki w Kijowie/Ukraina,
- Mukaczewski Państwowy Uniwersytet w Mukaczewie/Ukraina,
- Śląski Uniwersytet w Opawie/Czechy,
- Wyższa Szkoła Danubius w Sladkovicovie/Słowacja.

Jak dotąd w ramach umów z ośrodkami zagranicznymi wystosowane zostały zaproszenia dla pracowników Uczelni do wygłoszenia w roku akademickim 2024/2025 wykładów w Uniwersytecie w Preszowie. Z kolei Uczelnia zaprosiła 31 wykładowców Uniwersytetów w Preszowie i Bratysławie do zrealizowania zajęć na Uczelni. Wykłady i zajęcia gościnne zaplanowane na rok akademicki 2024/2025 do grudnia 2024 roku nie zostały zrealizowane.

W ramach zwiększenia poziomu umiędzynarodowienia Uczelnia zaprasza do współpracy w ramach prowadzonego przez nią kwartalnika „Pedagogika Społeczna” naukowców z uczelni z innych państw (członkostwo w Radzie Naukowej, publikowanie tekstów). Incydentalnie organizowane są wykłady tematyczne prowadzone przez uczonych z zagranicy. Na Uczelni nie są realizowane międzynarodowe projekty badawcze ani edukacyjne. Uczelnia nie aplikowała też o granty na realizację międzynarodowych projektów edukacyjnych.

Umiędzynarodowienie kształcenia jest słabo rozwinięte, zwłaszcza w odniesieniu do udziału studentów w wymianie międzynarodowej oraz ich uczestnictwa w wykładach prowadzonych przez profesorów wizytujących z zagranicy. Aktywność pracowników związana z udziałem w konferencjach międzynarodowych jest sporadyczna i dotyczy mniej niż połowy osób prowadzących zajęcia na kierunku, nie przyczynia się zatem znacząco do umiędzynarodowienia procesu kształcenia. Zawarcie przez Uczelnię licznych umów dotyczących współpracy z uczelniami zagranicznymi nie przekłada się na konkretne działania na rzecz umiędzynarodowienia kształcenia. W ich ramach nie są podejmowane inicjatywy na rzecz wspólnych projektów badawczych, edukacyjnych czy mobilności pracowników i studentów.

Procesy umiędzynarodowienia na Uczelni są monitorowane przez pełnomocnika ds. kontaktów zagranicznych. Jednym z zadań Pełnomocnika jest przyjęcie sprawozdania od osoby uczestniczącej w wyjeździe zagranicznym, sprawozdania zawierającego: informacje o prowadzonych na uczelni przyjmującej zajęciach dydaktycznych (rodzaj zajęć, liczba godzin, tematyka). W sprawozdaniu przedstawiane są wnioski wyprowadzone z pobytu na obcej uczelni oraz ewentualne sugestie

wynikające ze zdobytego doświadczenia. Okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia prowadzone na Uczelni nie skutkują intensyfikacją działań na rzecz umiędzynarodowienia kształcenia.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny

programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Umiędzynarodowienie procesu kształcenia realizowane na kierunku praca socjalna ma wąski zakres i jest ograniczone do udziału części nauczycieli akademickich w konferencjach międzynarodowych, a także do realizacji przez studentów obowiązkowego lektoratu z języka angielskiego. Uczelnia ma podpisane umowy o współpracy z ośrodkami zagranicznymi, jednak zakładane w ramach umów aktywności nie są realizowane. Studenci nie uczestniczą w wymianach międzynarodowych ani w zajęciach prowadzonych przez profesorów wizytujących. Uczelnia nie uczestniczy w programie Erasmus+, przez co mobilność nauczycieli akademickich oraz studentów jest ograniczona. Na Uczelni nie są realizowane projekty badawcze i edukacyjne we współpracy z partnerami z zagranicy. Monitorowanie procesu umiędzynarodowienia nie skutkuje podejmowaniem efektywnych działań mających wymierne korzyści dla umiędzynarodowienia kształcenia na kierunku.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

-

Zalecenia

1. Zaleca się podjęcie działań na rzecz włączenia Uczelni do programu Erasmus+, który umożliwi pracownikom oraz studentom w programach wymiany zagranicznej. Dzięki temu pracownicy będą mogli korzystać z wyjazdów w celach dydaktycznych i szkoleniowych, natomiast studenci będą mogli korzystać z wyjazdów na studia lub na praktyki za granicę, a także realizować krótkotrwałą mobilność w ramach BIP – Blended Intensive Programmes.
2. Zaleca się realizację założeń umów dotyczących współpracy międzynarodowej z ośrodkami z zagranicy, poprzez zapraszanie profesorów wizytujących, aplikowanie o granty na realizację wspólnych projektów badawczych i edukacyjnych, wizyty studyjne, wymianę doświadczeń dydaktycznych itp.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Wsparcie studentów w procesie uczenia się na kierunku praca socjalna w PEDAGOGIUM Wyższej Szkole Nauk Społecznych w Warszawie jest co do zasady realizowane nieprawidłowo i jest adekwatne do standardów jakości kształcenia jedynie w niektórych, wąskich obszarach, szczegółowo wskazanych w dalszej części analizy. Systemowi wsparcia brakuje stałości (większość rozwiązań przyjętych na Uczelni jest dopiero w procesie formowania), kompleksowości oraz zróżnicowania form. Nie sposób uznać, aby rozwiązania wspierające studentów stanowiły zorganizowaną całość. Oferowane wsparcie utrudnia studentom osiągnięcie efektów uczenia oraz wkroczenie na rynek pracy w obszarach odpowiednich dla studiowanego kierunku.

Merytoryczne, materialne i organizacyjne wsparcie studentów w procesie uczenia się ogranicza się do podstawowego zakresu, niekiedy odznaczając się nieprawidłowościami (np. w zakresie funkcjonowania Biura Karier oraz Regulaminu studiów, o czym w dalszej części analizy). Studenci mają możliwość konsultacji bezpośrednich oraz zdalnych (przy wykorzystaniu platformy MS Teams) z nauczycielami akademickimi w terminach dyżurów, podanych do wiadomości podczas pierwszych zajęć z danego przedmiotu. Forma dyżuru determinowana jest formą danego zjazdu (w siedzibie Uczelni/z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość). Nauczyciele akademicy pozostają do dyspozycji, tj. umożliwiają studentom kontakt oraz dokonywanie bieżących konsultacji, także poza wyznaczonymi godzinami dyżurów, np. bezpośrednio po przeprowadzonych zajęciach, a także umożliwiają kontakt przy użyciu poczty elektronicznej. Do dyspozycji studentów pozostaje opiekun studentów na kierunku praca socjalna - do zadań opiekuna należy m.in. współpraca z władzami dziekańskimi, pracownikami dziekanatu, organizowanie spotkań informacyjnych dla studentów I roku, reprezentowanie studentów w kontaktach z Władzami Uczelni. Według informacji zawartych w raporcie samooceny za wsparcie studentów przy odbywaniu praktyk zawodowych odpowiedzialny jest Koordynator kierunkowy ds. praktyk zawodowych – zgodnie z informacją uzyskaną podczas spotkania z studentami w tej chwili przyporządkowane mu funkcje wykonuje osobiście Dziekan Wydziału Pedagogiki i Pracy Socjalnej. Oferowane przez Dziekana wsparcie, do którego zalicza się m.in. pomoc wypełnieniu stosownej dokumentacji, jest oceniane pozytywnie. Studenci są także przygotowywani do korzystania z infrastruktury i oprogramowania stosowanego w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik nauczania na odległość.

Nie sposób natomiast ocenić pozytywnie funkcjonowania Biura Karier. Wedle przekazanych informacji Biuro ma m.in. oferować dodatkowe kursy i szkolenia, przekazywać oferty staży i zatrudnienia. Uczelnia proszona o wskazanie konkretnych przykładów kursów i szkoleń, a także dokładnej ścieżki informowania studentów o napływających ofertach staży i zatrudnienia (od chwili wpłynięcia takiej oferty do Uczelni do końcowego jej przekazania odbiorcom) nie potrafiła wskazać ani takich przykładów, ani zdefiniować takiej ścieżki. Wśród konkretnych przykładów działalności wskazano jedynie aktywność Klubu Absolwenta działającego przy Biurze, w ramach którego organizowane są spotkania z absolwentami Uczelni w formie warsztatowej. Niewątpliwie jednak spotkania z absolwentami nie odpowiadają w pełni założonemu przez Uczelnię profilowi działalności Biura.

Regulamin studiów zawiera istotne błędy. W pierwszej kolejności już na samym wstępie, w § 1 ust. 12 lit. b i c, Uczelnia powołuje się na niektóre nieobowiązujące rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Dalej, w § 6 ust. 2, Uczelnia wskazuje, że w uzasadnionych przypadkach zajęcia kolejnego roku akademickiego mogą rozpocząć się przed 1 października, co stanowi naruszenie art. 66 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, gdyż na mocy tego przepisu uznaje się, że obowiązuje bezwzględny zakaz organizacji zajęć dydaktycznych przed tym terminem. Przepis § 18 ust. 2 przewiduje możliwość obciążenia studenta karą umowną za naruszenie praw autorskich – po pierwsze, w ocenie zespołu oceniającego nie ma podstaw prawnych do zastrzeżenia kary umownej w regulaminie studiów; po drugie, regulamin w żaden sposób nie wskazuje precyzyjnych przesłanek obciążenia studenta takową karą umowną. W dalszej kolejności § 39 ust. 3 wskazuje, że w trakcie urlopu od zajęć student nie może przystępować do zaliczeń i egzaminów, nie przewidując od tego żadnego wyjątku, co wprost kontrastuje z treścią art. 85 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, który jako prawo studenta wskazuje urlop od zajęć z możliwością przystąpienia do weryfikacji efektów uczenia się określonych w programie studiów. Finalnie, Regulamin studiów nie wskazuje, że studentce w ciąży i studentom będącym rodzicami nie można odmówić zgody na urlop od zajęć (zgodnie z art. 85 ust. 2 pkt 2 ww. ustawy). Trzeba mieć na względzie, że Regulamin studiów powinien studentom Uczelni wyczerpująco wskazywać katalog ich praw i obowiązków. Niedopuszczalna jest sytuacja naruszania prawa przez regulaminowe unormowania w zakresie tych praw i obowiązków.

Uczelnia nie przewiduje skutecznego systemowego wsparcia dla studentów wybitnych. Jedynym rozwiązaniem mogącym spełniać tę funkcję jest tryb uregulowany w § 40 Regulaminu studiów, wedle którego studenci wyróżniający się mogą otrzymać odznakę honorową, dyplom uznania, list pochwalny, nagrodę rzeczową lub finansową oraz w § 41 wedle którego studenci spełniający określone warunki mogą otrzymać dyplom z wyróżnieniem. Uczelnia jednak nie dostarczyła materiałów potwierdzających, jakoby jakaś osoba uzyskała któreś z wymienionych wyróżnień. Warto także zaznaczyć, że w zakresie wyróżnień, o których mowa w § 40 Regulaminu studiów nie zdefiniowano szczegółowych kryteriów przyznawania takich nagród. Nie wiadomo jakimi kryteriami ma kierować się Rektor przyznając nagrodę lub wyróżnienie w tym trybie. 7 października 2024 roku zostało wprowadzone zarządzenie Rektora nr 14/10/2024 w sprawie przyznawania nagród i wyróżnień, które zasadniczo powieli ogólną regulację z Regulaminu studiów, uzupełniając ją jedynie o wymóg zasięgnięcia opinii opiekuna kierunku, prorektora ds. studenckich oraz kierownika dziekanatu. Nie wiadomo w jakich kwotach mają być przyznawane nagrody, według jakich wzorów przyznaje się dyplomy czy odznaki honorowe, za jakie precyzyjnie osiągnięcia, w jakim terminie. Te wątpliwości wskazują, że system nobilitacji studentów wybitnych jest niekompletny. Ponadto rzeczono rozwiązania mają charakter wtórny, tzn. są nadawane w wyniku uzyskanych przez studenta osiągnięć (następczo), a nie stanowią elementów systemu mającego wspierać studentów wybitnych w uzyskiwaniu tychże osiągnięć. Brakuje np. uregulowania indywidualizacji procesu kształcenia do potrzeb studentów wyróżniających się, chociażby przez dostosowanie treści programowych do zdolności i zainteresowań studenta wybitnego.

Uczelnia zapewnia przyznawanie świadczeń ustawowych (stypendium rektora, stypendium socjalne, stypendium dla osób niepełnosprawnych, zapomoga), jednakże system ich przyznawania rażąco narusza prawo. W pierwszej kolejności należy wskazać, że kompetencja przyznawania stypendiów została powierzona Komisji Stypendialnej i Odwoławczej Komisji Stypendialnej – jak zostało wyjaśnione przez Uczelnię - z jej własnej inicjatywy. Tymczasem jak wynika z treści art. 86 ust. 3

zдание 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, właściwe świadczenia mogą być przyznawane przez komisje stypendialne tylko na wniosek samorządu studenckiego. W innych wypadkach świadczenia przyznaje rektor jako organ monokratyczny Uczelni, a nie komisje stypendialne jako organa kolegialne. Co istotne, powołanie komisji stypendialnych z własnej inicjatywy Uczelni wykracza nie tylko poza przepisy powszechnie obowiązującego prawa, ale także własne regulacje Uczelni - powołanie komisji stypendialnych na wniosek samorządu przewiduje § 20 ust. 3 Regulaminu świadczeń dla studentów PEDAGOGIUM Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Warszawie. Powołanie komisji stypendialnych z inicjatywy własnej implikuje także brak koniecznego wniosku samorządu studenckiego, wymaganego przez przytoczone przepisy ustawy i regulaminu świadczeń (co nota bene świadczy o marginalizacji roli samorządu studenckiego na Uczelni, o czym będzie mowa także w dalszej części analizy). W końcu, zgodnie z wyjaśnieniami Uczelni w komisjach stypendialnych pracują cztery osoby, z czego jedna z nich jest studentem, co wprost godzi w ustawowy wymóg określony w art. 86 ust. 3 zdanie 2 ww. ustawy, aby większość członków komisji stanowili studenci. Zidentyfikowane zostały także nieprawidłowości w samym Regulaminie świadczeń. Przepis § 3 ust. 1 pkt 1 Regulaminu świadczeń przewiduje, że świadczenia przysługują przez 6 kolejnych lat akademickich, w sytuacji, gdy ww. ustawa po nowelizacji z dnia 17 listopada 2021 r. (Dz.U. z 2021 r. poz. 2232) posługuje się kategorią semestrów (art. 93 ust. 4 ustawy). Mając na uwadze powyższy opis, należy stwierdzić, że materialne instrumenty motywowania studentów do osiągania bardzo dobrych wyników w nauce są przyznawane w nieprawidłowej i tym samym niesprawiedliwej procedurze.

Pozamaterialne motywowanie studentów ma odbywać się w dedykowanym kole naukowym (obecnie bez nazwy) o profilu działalności z pogranicza pedagogiki i pracy socjalnej, które jednak dopiero jest w procesie formowania. Studenci zachęcani są do zaangażowania w działalność koła naukowego i wyznaczony został opiekun naukowy. Jest to potencjalna przestrzeń umożliwiająca w przyszłości studentom występowanie o granty, publikowanie artykułów, udział w konferencjach czy konkursach. Koło jeszcze nie prowadzi rzeczywistej działalności, niemniej Uczelnia udowodniła podjęcie skutecznych kroków w kierunku powołania go do życia.

Studenci mogą rozwijać się sportowo na Uczelni, np. w siedzibie jest osobne pomieszczenie ze sprzętem do ćwiczeń siłowych. Nie zidentyfikowano, aby Uczelnia umożliwiała podejmowanie innych form aktywności, np. artystycznej, w zakresie przedsiębiorczości, organizacyjnej. W chwili obecnej studenci negują potrzebę podejmowania tego typu aktywności, co wynika to z charakterystycznego profilu studenta Uczelni, co do zasady będącego absolwentem innych studiów, pracującego w pełnym wymiarze czasu pracy, mającego założoną rodzinę. Jednakże, gdyby w latach następnych studenci chcieli podejmować tego typu aktywności, nie będą mieli ku temu przestrzeni w Uczelni.

Wsparcie studentów nie jest w pełni dostosowane do grup studentów relewantnych z punktu widzenia ocenianego kierunku. Nie ma dostosowań do studentów studiów stacjonarnych, jednak wynika to z faktu, że w chwili obecnej Uczelnia prowadzi studia na kierunku praca socjalna tylko w trybie niestacjonarnym, z czego nie sposób czynić zarzutu. Natomiast brakuje dostosowań do studentów zagranicznych, co wynika z braku takich studentów, co poniekąd jest konsekwencją niezadowalającego poziomu umiędzynarodowienia (zob. kryterium 7). W razie podjęcia studiów przez studentów zagranicznych nie będą mogli korzystać z dedykowanych im form wsparcia. Z kolei kształcenie jest dostosowane do potrzeb studentów niestacjonarnych, studentów będących rodzicami, pracujących zawodowo (takie osoby stanowią znaczącą część studentów pracy socjalnej), a także studentów z niepełnosprawnościami. Dla tej ostatniej grupy przewidziano możliwość

indywidualizacji procesu kształcenia oraz weryfikacji uzyskania efektów uczenia się, np. w postaci dostosowań na egzaminie (wydłużenie czasu pisania, zamiana formy egzaminu), zmianę sali przeznaczonej do zajęć dostosowanej dostępnością do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, wyznaczenie tłumacza języka migowego czy wyznaczenie asystenta.

Studenci mają możliwość zgłaszania skarg i wniosków. Na Uczelni została przyjęta procedura rozpatrywania podań - kompetencja została powierzona dziekanowi właściwego wydziału (w przypadku pracy socjalnej Dziekanowi Wydziału Pedagogiki i Pracy Socjalnej). O rozstrzygnięciu osoba wnosząca skargę informowana jest pisemnie, a w razie niezadowolenia ze sposobu załatwienia sprawy na prawo wnieść odwołanie do rektora. W siedzibie Uczelni została także zamieszczona skrzynka skarg i wniosków, gdzie można wrzucić skargę lub wniosek. Uczelnia wskazała, że nie zdarzył się przypadek oficjalnego złożenia skargi lub wniosku.

Uczelnia posiada sformalizowaną procedurę przeciwdziałania zjawiskom dyskryminacji, obejmującą wszystkich członków społeczności akademickiej - w tym studentów. Jednakże studenci nie mają świadomości istnienia takiej procedury, nie są zaznajomieni z trybem postępowania w razie zaistnienia sytuacji niepożądanych ani nie mają wiedzy nt. przysługujących im praw studenta. Działania informacyjne o systemie antymobbingowym i antydyskryminacyjnym, w ocenie zespołu oceniającego, są nieskuteczne. Natomiast studenci mają możliwość konsultacji telefonicznych z psychologiem, a także na Uczelni został powołany rzecznik dyscyplinarny czuwający nad przestrzeganiem zasad etycznych przez członków społeczności akademickiej.

Kadra wspierająca proces uczenia się jest kompetentna. Biuro Obsługi Studenta jest otwarte od środy do piątku w godzinach od 10:00 do 16:30, co budzi zastrzeżenia, biorąc pod uwagę, że na kierunku praca socjalna studenci studiuje wyłącznie niestacjonarnie i weekendowo. Negatywne skutki są po części niwelowane przez szeroki zakres spraw możliwy do załatwienia online albo telefonicznie, niemniej pożądanym byłoby otwarcie BOS w wybrany dzień w "stacjonarne" weekendy zjazdowe. Nie zmienia to faktu, że kompetencje kadry są wysoko oceniane przez studentów, wszelkie sprawy związane z procesem uczenia się są skutecznie oraz sprawnie rozwiązywane.

W końcu należy zwrócić uwagę na ograniczoną rolę Samorządu Studenckiego na Uczelni. Świadczy o tym kilka elementów: Po pierwsze, pomimo prośby, Przewodniczący (ani żaden inny członek samorządu w zastępstwie) nie przyszedł na spotkanie zespołu oceniającego ze studentami. Po drugie, Uczelnia poproszona o przekazanie przykładowego sprawozdania z działalności Samorządu, a także wskazania jakie wydarzenia przeprowadził Samorząd oraz jak był wspierany finansowo przez Uczelnię, nie dostarczyła żadnego dokumentu oraz żadnej informacji. Po trzecie, Uczelnia poproszona o przekazanie skanów dokumentów zawierających opinie i uzgodnienia poczynione z Samorządem Studenckim w zakresie ustalenia/modyfikacji programów studiów na ocenianym kierunku, opłat pobieranych od studentów na wizytowanym kierunku, powołania osób do pełnienia funkcji kierowniczych, do której zakresu obowiązków należą sprawy studenckie, ustalenia Regulaminu studiów oraz ustalenia Regulaminu świadczeń, nie dostarczyła żadnego z tych dokumentów. Jednocześnie Uczelnia nie wykazała, żeby zwracała się o takie opinie do Samorządu, które pozostałyby bez odpowiedzi. Prowadzi to do wniosku, że Uczelnia dopuściła się rażącego naruszenia prawa w zakresie art. 23 ust. 5, art. 28 ust. 2, art. 75 ust. 3, art. 80 ust. 2 i art. 95 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Uczelnia systematycznie dokonuje przeglądu systemu wsparcia studentów w różnorodnych obszarach, wykorzystując przy tym ankietyzację studentów. Wyniki ankiet stanowią podstawę do sporządzenia

raportu, wyciągnięcia wniosków oraz identyfikacji obszarów wymagających poprawy. Przedstawiciele Samorządu zasiadają w Senacie uczelnianym, w liczbie spełniającej ustawowe kryteria, gdzie mogą zabierać głos oraz sugerować zmiany w systemie wsparcia studentów w procesie uczenia się. Z uwagi na niewielką liczbę studentów pewną rolę odgrywa także nieformalne przekazywanie przez nich uwag, co poskutkowało w przeszłości m.in. zmianą nauczyciela akademickiego oraz wprowadzeniem nowego przedmiotu fakultatywnego pn. *mediacje i negocjacje*.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium niespełnione

Uzasadnienie

System wsparcia studentów w procesie uczenia jest niezadowalający, odznaczający się brakiem stałości, nietworzący spójnej całości, z identyfikowalnymi rażącymi nieprawidłowościami. Prawidłowo ukształtowane obszary wsparcia są incydentalne i sprowadzają się do zapewnienia niezbędnego minimum. Wejście na rynek pracy studentów jest utrudnione, przez brak kompleksowego funkcjonowania niektórych instytucji, np. Biura Karier. W praktyce nie funkcjonują mechanizmy wspierające studentów wybitnych. Tryb przyznawania świadczeń ustawowych odznacza się rażącymi nieprawidłowościami. Uczelnia zapewnia studentom możliwość podjęcia dodatkowej aktywności sportowej - jednocześnie brak wsparcia w zakresie innego rodzaju aktywności wynika z braku zapotrzebowania wśród studentów, determinowanego ich charakterystycznym profilem (osoby z założoną rodziną, pracujące w pełnym wymiarze czasu pracy, uzupełniający kompetencje). System rozpatrywania skarg i wniosków funkcjonuje poprawnie. Studenci nie są informowani o procedurach z zakresu przeciwdziałania dyskryminacji i mobbingu, a odpowiednia procedura nie została przedłożona zespołowi oceniającemu. Proces uczenia się wspiera dobrze funkcjonująca kadra administracyjna, przy jednoczesnym istnieniu pól do poprawy w zakresie godzin i dni otwarcia dziekanatu. Rozwój i doskonalenie systemu wsparcia odbywa się przy udziale studentów poprzez ankietyzację oraz reprezentację studentów w senacie. Jednocześnie rola samorządu studenckiego jest marginalna.

Rekapitułując, w zakresie ocenianego kryterium stwierdzono liczne błędy wyszczególnione w treści analizy stanu faktycznego, w tym zwłaszcza następujące rażące nieprawidłowości, definitywnie stojące na przeszkodzie uznaniu kryterium za spełnione, chociażby w części:

1. Szeroki zakres niezgodności postanowień regulaminu studiów z przepisami powszechnie obowiązującego prawa, w tym w zakresie powoływania się na nieobowiązujące rozporządzenia (§ 1 ust. 12 lit. b i c Regulaminu studiów – brak podstawy prawnej), okresu odbywania zajęć dydaktycznych (§ 6 ust. 2 Regulaminu studiów - niezgodność z art. 66 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce), zastrzeżenia kary umownej (§ 18 ust. 2 Regulaminu studiów – brak podstawy prawnej), niewskazania na obligatoryjność przyznania urlopu od zajęć dla studentek w ciąży i studentów będących

rodzicami (niezgodność z art. 85 ust. 2 pkt 2 ww. ustawy), nieuwzględnienia urlopu od zajęć z możliwością przystępowania do weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się (§ 39 ust. 3 Regulaminu studiów - niezgodność z art. 85 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy).

2. Niezgodność z powszechnie obowiązującym prawem procedury przyznawania świadczeń ustawowych, w tym w zakresie powołania komisji stypendialnych przez Uczelnię z własnej inicjatywy, *ergo* braku stosownego wniosku Samorządu Studenckiego o powołanie ww. Komisji (niezgodność z art. 86 ust. 3 zdanie 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz regulacjami przyjętymi wewnątrz przez Uczelnię, tj. z § 20 ust. 3 Regulaminu świadczeń), składu osobowego komisji (gdzie większość stanowią pracownicy Uczelni - niezgodność z art. 86 ust. 3 zdanie 2 ww. ustawy), braku dostosowania postanowień regulaminu świadczeń do przepisów powszechnie obowiązującego prawa (brak zdefiniowania okresu przysługiwania świadczeń ustawowych według semestrów z podziałem na poziomy studiów, a według lat - niezgodność z art. 93 ust. 4 ww. ustawy).
3. Brak skutecznych działań informacyjnych i edukacyjnych z zakresu przeciwdziałania zjawiskom dyskryminacji i mobbingu, a także z zakresu praw studentów, wśród społeczności studenckiej.
4. Daleko marginalna rola Samorządu Studenckiego, ograniczająca się do zasiadania przedstawicieli studentów w Senacie uczelnianym, przy jednoczesnym braku wypowiedziania się przez kompetentne organy Samorządu instytucjonalnego (nie przedstawicieli w Senacie) w sprawach dotyczących powołania osoby do pełnienia funkcji kierowniczej, do której zakresu obowiązków należą sprawy studenckie, ustalenia lub modyfikacji programu studiów na kierunku praca socjalna, ustalenia regulaminu studiów, wydania opinii o stawkach stosowanych na Uczelni, ustalenia regulaminu świadczeń (kolejno naruszenie art. 23 ust. 5, art. 28 ust. 2, art. 75 ust. 3, art. 80 ust. 2 i art. 95 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce)

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

-

Zalecenia

-

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Do przekazywania informacji publicznej Uczelnia wykorzystuje własną stronę internetową (pedagogium.pl) oraz Biuletyn Informacji Publicznej, będący elementem ww. strony. Strony są czytelne i responsywne, tj. automatycznie dostosowują wygląd i układ do rozmiaru wyświetlacza

danego urządzenia. Strony umożliwiają wybór odpowiedniego kontrastu dla osób z niepełnosprawnościami wzroku.

Nie sposób ocenić pozytywnie sposobu prezentacji informacji na stronie internetowej. W zakładce <https://pedagogium.pl/studia-kategoria/studia-i-stopnia/> oferta edukacyjna Uczelni została przedstawiona poprzez prezentację specjalności, w ramach tzw. kafelków o różnych kolorach. Oceniany kierunek został oznaczony kolorem zielonym i wyłącznie nim. Innymi słowy, w całej zakładce prezentującej ofertę Uczelni nigdzie nie padają słowa “praca socjalna” na oznaczenie kierunku. Potencjalny interesariusz zewnętrzny może przypuszczać, że będzie mógł na Uczelni studiować kierunki “organizacja społeczności lokalnej i usług społecznych”, “praca socjalna w środowisku wielokulturowym”, “opiekun osoby starszej”, “asystent rodziny”. Tymczasem są to specjalności kierunku praca socjalna, przy czym nigdzie nie zostało to zaznaczone. Jedyne widoczne powiązanie między tymi specjalnościami, pozwalające przypuszczać, że są one składowymi jednego kierunku, to użycie wspólnego koloru (którego znaczenie w żaden sposób nie zostało objaśnione). Ponownie, po wejściu w ofertę danej specjalności (dla przykładu: <https://pedagogium.pl/studia/opiekun-osob-starszych/>) nie sposób gdziekolwiek znaleźć informację, że osoba zainteresowana specjalnością *opiekun osób starszych* będzie studiowała pracę socjalną. Po kliknięciu w przycisk “program studiów” strona nie przenosi do programu studiów. Po kliknięciu w przycisk “charakterystyka kierunku i sylwetka absolwenta” po raz pierwszy można znaleźć słowa “praca socjalna” użyte na oznaczenie kierunku – jest to jednak spis wszystkich kierunków oferowanych przez Uczelnię. W ramach tego spisu nie zostało wskazane, że zaprezentowane na stronie specjalności są składowymi kierunku praca socjalna (w przytoczonym dokumencie w ogóle nie zostały wymienione specjalności widoczne na stronie internetowej).

Ewentualnych wątpliwości nie rozwiewa także załączony w BIP dokument mylnie nazwany programem studiów - załączona tabela nie odpowiada wymogom konstruowania programów studiów określonych w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (art. 67 ust. 1) oraz rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (§ 3). Dokument można nazwać co najwyżej harmonogramem prezentującym rozkład ECTS na dane semestry. Nie zawiera on informacji o specjalnościach.

Wprawdzie na stronie internetowej i w BIP zostały umieszczone informacje mające wskazywać na cel kształcenia, kompetencje oczekiwane od kandydatów, warunki przyjęcia na studia i kryteria kwalifikacji kandydatów, efekty uczenia się, opis procesu nauczania i uczenia się oraz jego organizacji, charakterystykę systemu weryfikacji i oceniania efektów uczenia się, w tym uznawania efektów uczenia się uzyskanych w systemie szkolnictwa wyższego oraz zasad dyplomowania, przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe, charakterystykę warunków studiowania i wsparcia w procesie uczenia się, wsparcie merytoryczne i techniczne w kształceniu zdalnym - jednakże całość tych informacji na nic się zda potencjalnemu interesariuszowi, jeżeli nie będzie wiedział co studiuje lub może studiować.

Ponadto w publicznym dostępie brakuje dokumentów i informacji odnoszących się do skuteczności kształcenia prowadzonego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość i terminarzu procesu przyjęć na studia.

Uczelnia wskazała, że aktualność, rzetelność, zrozumiałość i kompleksowość informacji o studiach jest monitorowana i oceniana we współpracy z różnymi grupami interesariuszy, jednakże nie przedstawiła dowodów (raportów, analiz, wywiadów) wskazujących na fakt, że takie monitorowanie rzeczywiście się odbywa i ma wpływ na udoskonalanie informacji o studiach. Nota bene w

przedstawionych zespołowi oceniającemu ankietach studenckich również nie ma pytania o ocenę dostępności i zrozumiałości treści zamieszczonych w dostępie publicznym. Powyższe uzasadnia wniosek, iż takie monitorowanie nie jest prowadzone.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium niespełnione

Uzasadnienie

Informacja o studiach jest dostępna publicznie i od strony technicznej prezentacja tych treści umożliwia zapoznanie się z nią przez szerokie grono odbiorców. Uczelnia wykorzystuje do tego stronę internetową pedagogium.pl oraz Biuletyn Informacji Publicznej, będący częścią rzeczzonej strony. Obsługa strony internetowej umożliwia korzystanie ze strony przez osoby z niepełnosprawnościami. Prezentacja treści jest rażąco nieprawidłowa - potencjalni interesariusze nie mają możliwości dowiedzieć się jaki rzeczywiście kierunek studiują lub mogą studiować, poprzez prezentację oferty w odniesieniu do specjalności, bez wprowadzenia odpowiednich odniesień do całego kierunku. Zamieszczony na stronie dokument, o błędnej nazwie "program studiów" nie może być uznany za program studiów w myśl przepisów prawa, *ergo* nie jest dostępny publicznie (wbrew wymogowi zawartemu w art. 358 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce). Ponadto brakuje niektórych wymaganych informacji. Monitorowanie treści zamieszczonych w dostępie publicznym, przy udziale różnych grup interesariuszy, nie jest prowadzone.

Rekapitulując, w zakresie ocenianego kryterium stwierdzono błędy wyszczególnione w treści analizy stanu faktycznego, w tym zwłaszcza następujące rażące nieprawidłowości, definitywnie stojące na przeszkodzie uznaniu kryterium za spełnione, chociażby w części:

1. Brak prezentacji treści w sposób umożliwiający pozyskanie informacji przez interesariusza, na jakim tak naprawdę kierunku studia są prowadzone przez Uczelnię (prezentacja przez wyszczególnienie specjalności, z całkowitym pominięciem chociażby nazwy prowadzonego kierunku).
2. Brak zamieszczenia w publicznym dostępie w BIP dokumentu spełniającego definicję programu studiów, wbrew obowiązkowi wynikającemu z przepisów prawa.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

-

Zalecenia

-

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Pedagogium Wyższa Szkoła Nauk Społecznych w Warszawie znajduje się na etapie przekształceń własnościowych oraz wprowadzania zmian w ramach polityki zapewnienia jakości kształcenia, bazującej na procesowym podejściu do zarządzania organizacją. W ramach tej polityki wyszczególnione zostaną procesy podstawowe, związane z kształceniem studentów: projektowanie i modyfikowanie programów studiów, rekrutacja, proces kształcenia; procesy związane z zapewnieniem jakości zasobów kadrowych, infrastruktury dydaktycznej, warunków socjalno-bytowych studentów i doktorantów; procesy związane z ewaluacją: ocena programów studiów i efektów uczenia się, ocena jakości, warunków prowadzenia zajęć dydaktycznych, monitorowanie losów zawodowych absolwentów. Jednakże, w opinii zespołu oceniającego, na obecnym etapie niemożliwa jest jeszcze pełna ocena skuteczności wdrażanych zmian, a tym samym funkcjonowania systemu zapewniania jakości.

Uczelnia przedstawiła dokumenty, w których wskazane zostały uczelniane organy lub jednostki odpowiedzialne za realizację poszczególnych zadań. Nadzór nad polityką jakości kształcenia na kierunku praca socjalna w Pedagogium Wyższej Szkole Nauk Społecznych w Warszawie sprawują Komisja ds. Jakości Kształcenia oraz Dziekan Wydziału Pedagogiki i Pracy Socjalnej. Komisja ds. Jakości Kształcenia podejmuje działania na rzecz zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia w Pedagogium WSNS. W tym celu w szczególności opracowuje i przedstawia Rektorowi wnioski i projekty dotyczące polityki określającej cele i strategię zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia na Uczelni, zgodnej z jej strategią i misją, a także ogólnouczelnianych procedur zapewnienia jakości kształcenia.

Z kolei Dziekan podejmuje działania na rzecz zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia w ramach kierunku studiów praca socjalna. W tym celu w szczególności opracowuje i przedstawia Rektorowi wnioski i projekty dotyczące programów kształcenia, programów studiów i planów studiów, a także ogólnouczelnianych procedur ewaluacji jakości kształcenia. Dziekan Wydziału Pedagogiki i Pracy Socjalnej sprawuje nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem praca socjalna. Odpowiada m.in. za właściwą obsadę zajęć dydaktycznych oraz ocenę kompetencji pracowników badawczych, badawczo-dydaktycznych i pracowników dydaktycznych służącą osiągnięciu zakładanych w programie efektów uczenia się, a także za realizację programu studiów prowadzonych na kierunku praca socjalna. Jest także odpowiedzialny za proponowanie zmian w obsadzie kadrowej, wyznaczanie osób lub zespołów dokonujących przeglądu modułów czy zajęć pod kątem osiągania zakładanych efektów uczenia się, a także wyznacza osoby odpowiedzialne za realizację działań naprawczych i doskonalących oraz określa harmonogram tych działań. Niemniej, liczne nieprawidłowości zidentyfikowane przez zespół oceniający nie pozwalają uznać przyjętych rozwiązań organizacyjnych, dotyczących zapewnienia jakości kształcenia, za skuteczne oraz wystarczające.

Zmiany w programie studiów są opracowywane przez zespół powołany przez Dziekana Wydziału Pedagogiki i Pracy Socjalnej WSNS. W kolejnym etapie są opiniowane przez Samorząd Studencki, a następnie trafiają do Dziekana, który opiniuje je pod kątem zgodności z obowiązującymi regulacjami prawnymi. Studenci uczestniczyli w procesie opracowywania nowego programu studiów dla kierunku praca socjalna w 2024 roku. Jednakże, w ocenie zespołu, przyjęte rozwiązania nie pozwalają na prawidłowe monitorowanie, okresowy przegląd programu studiów oraz ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów kierunku praca socjalna ze względu na brak sformalizowanych procedur. Świadczą o tym liczne nieprawidłowości zidentyfikowane przez zespół oceniający w niniejszym raporcie.

Komisja ds. Jakości Kształcenia monitoruje zbieżność programów studiów ze strategią rozwoju Uczelni. Komisja sprawdza zgodność programów studiów z aktualnymi wytycznymi (dostosowanie do zmian w zakresie regulacji prawnych warunków prowadzenia studiów). Weryfikacji podlegają również prace dyplomowe, sprawozdania z systemu antyplagiatowego, rozkład ocen z egzaminów i zaliczeń, rozkład ocen z egzaminu dyplomowego oraz rozkład ocen prac dyplomowych. Regulamin i procedury precyzują kolejne etapy procesu dyplomowania - od zgłoszenia propozycji tematu pracy dyplomowej do przeprowadzenia egzaminu dyplomowego. Komisja ds. Jakości Kształcenia opiniuje proponowane tematy prac dyplomowych oraz ocenia ich zgodność z kierunkiem studiów. Z kolei Dziekan sprawuje nadzór nad jakością zgłaszanych prac oraz ocenia prawidłowość przeprowadzenia egzaminów dyplomowych. Zastrzeżenia zespołu oceniającego wzbudziła jednak jakość ocenianych prac dyplomowych oraz etapowych, zwłaszcza pod kątem ich zgodności z przyjętym profilem studiów i efektami uczenia się. Tym samym również w tym obszarze zalecana jest modyfikacja obowiązujących procedur w taki sposób, który pozwoli na skuteczniejszą weryfikację jakości prac dyplomowych i prac etapowych.

Zalecane jest zmodyfikowanie obowiązujących procedur dotyczących hospitacji zajęć. Kryteria oceny nauczycieli akademickich w Pedagogium WSNS w Warszawie oraz zasady dokonywania okresowej oceny nauczycieli akademickich wymagają przyjęcia oraz wdrożenia sformalizowanych i zobiektywizowanych kryteriów. Obowiązujące procedury nie mają charakteru formalnego i jako takie nie pozwalają na przeprowadzanie rzeczowej oraz obiektywnej oceny jakości pracy świadczonej przez nauczycieli akademickich.

Interesariusze zewnątrzni nie biorą systematycznie udziału w tworzeniu procesu kształcenia studentów, a tym samym nie mają istotnego wpływu na jego praktyczny wymiar. Choć interesariusze zewnątrzni opiniują zmodyfikowane programy studiów, a ich uwagi są od pół roku brane pod uwagę przez właściwe organy Wydziału celem wprowadzania działań doskonalących, to proces ten nadal natrafia na szereg trudności ze względu na brak czytelnych, sformalizowanych i skutecznych procedur.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programów studiów zostały formalnie przyjęte i są stosowane w odniesieniu do kierunku praca socjalna. Zespół oceniający zidentyfikował jednak szereg nieprawidłowości w odniesieniu do braku systematycznej oceny programów studiów, które bazowałyby na wynikach analizy danych i informacji przekazywanych zarówno przez studentów, kadrę naukową i dydaktyczną, jak i interesariuszy zewnętrznych. Brak również sformalizowanych procedur, pozwalających na przeprowadzenie prawidłowej oceny jakości pracy świadczonej przez nauczycieli akademickich. Ponadto, brak skutecznych procedur pozwalających na prawidłową weryfikację osiągania przez studentów efektów uczenia się oraz zapewniających zgodność tematyki prac dyplomowych z przyjętym, praktycznym profilem studiów.

Chociaż jakość kształcenia na studiach na kierunku praca socjalna podlega cyklicznym ocenom, zdecydowana większość ze stosowanych procedur nie jest ani sformalizowana, ani obiektywizowana. Ponadto, wyniki przeprowadzanych kontroli nie są publicznie dostępne i systemowo wykorzystywane w celu doskonalenia jakości kształcenia. Wnioski z oceny programu studiów również nie są w wystarczającym stopniu wykorzystywane do ustawicznego doskonalenia programu studiów, jak również w zakresie korzystania z kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, najnowszych osiągnięć dydaktycznych oraz nowoczesnej technologii edukacyjnej.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

-

Zalecenia

1. Zaleca się wprowadzenie sformalizowanych procedur zatwierdzania tematyki prac dyplomowych oraz okresowych przeglądów ich jakości i zgodności zarówno z przyjętym profilem studiów, jak również z kierunkowymi efektami uczenia się.
2. Zaleca się przyjęcie oraz wdrożenie sformalizowanych procedur, pozwalających na systematyczną i obiektywną ocenę jakości pracy nauczycieli akademickich.
3. Zaleca się systematyczne i sformalizowane wykorzystywanie wniosków z oceny jakości programu studiów celem jego ustawicznego doskonalenia, zwłaszcza w odniesieniu do aktualności przekazywanych treści, realizacji praktyk zawodowych oraz prawidłowego oszacowania liczby godzin i punktów ECTS.
4. Zaleca się wprowadzenie sformalizowanych procedur celem zwiększenia udziału studentów i interesariuszy zewnętrznych w procesach opracowywania programu studiów oraz oceny jakości kształcenia.

